

KURIER Popularny

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Rok III Nr 118 (547)

Łódź, sobota 3 maja 1947 r.

CENA 3 ZŁ

Tow. Cyrankiewicz stwierdza:

Nikt nie ma w Polsce monopolu na patriotyzm, rewolucję i zaufanie

W czasie potężnej manifestacji 1-szo Majowej na placu Zwycięstwa w Warszawie jako pierwszy zabrał głos Sekretarz Generalny CKW PPS tow. Józef Cyrankiewicz. Poniżej podajemy jego przemówienie w obszernym streszczeniu.

Batą skazany na 15 lat więzienia

PRAGA (PAP) — W prowadzonym zaocznie procesie przeciwko znanemu przemysłowcowi czeskiemu Bata, zapadł wyrok skazujący go na 15 lat więzienia oraz konfiskatę majątku. Jan Bata oskarżony był o zdradę i współpracę z wrogiem.

TOWARZYSZE Z POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ!
TOWARZYSZE Z POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ
LUDU WARSZAWY!

Imieniem Centralnego Komitetu Wykonawczego Polskiej Partii Socjalistycznej pozdrawiam dzisiejszą o gromną manifestację całego świata pracy, całej armii najprawdziwszych budowniczych Polski. Manifestując dzisiaj tu na tym placu, widzimy na historii tego placu, na historii zmian jego nazwy, że w niewoli narodowej i społecznej była klasa robotnicza,

wtedy gdy ten plac nazywał się Placem Saskim i gdy na jego środku stał sobór prawosławny. W ucisku i walce o swoje wyzwolenie była klasa robotnicza, gdy ten plac był nazywany Placem Piłsudskiego. W okrutnej niewoli najazdu niemieckiego byliśmy wszyscy, gdy ten plac

nazwano placem wodza międzynarodowego faszyzmu Adolfa Hitlera. Jeżeli dziś w sercu zburzonej Warszawy plac ten nazywa się Placem Zwycięstwa, to oznacza to zwycięstwo narodu polskiego w walce o swoją wolność, zwycięstwo polskiej klasy robotniczej w walce o swoje

wyzwolenie społeczne i jest to wynikiem międzynarodowego zwycięstwa obozu demokracji nad siłami, która zagrozić chciały drogiej postępowi światu, które wszystkie narody spaść chciały kajdanami narodowej i społecznej niewoli.
(Dalszy ciąg na str. 2-iej)

Min. Bevin

mężem opatrzościowym dla angielskiej polityki gospodarczej

LONDYN (PAP). — W stołicy Brytanii rozeszły się znowu pogłoski o bliskich zmianach w łonie rządu. Według tych pogłosek, premier Attlee miał otrzymać ostatnio szereg poufnych rad od przywódców partyjnych, ażeby dokonać koniecznych zmian w najbliższym czasie jeszcze przed rozpoczęciem konferencji Labour Party.

W ten sposób możnaby przeciwstawić się wewnętrzno-partijnej opozycji wobec dzisiejszego rządu.

Zmiany te dotyczyłyby w pierwszym rzędzie min. Bevin. Przejście jego na stanowisko

brytyjskiego „dyktatora gospodarczego” stanowiłoby równocześnie odpowiedź na istniejącą w łonie Labour Party krytykę dotychczasowej polityki zagranicznej oraz zaspokoiliby coraz silniejsze żądania wprowadzenia „rządów silnej ręki” w polityce gospodarczej. Bevinowi powierzonooby ciężkie zadanie wyprowadzenia Anglii z obecnego kryzysu ekonomicznego.

Według tych pogłosek, ministrowi spraw zagranicznych miałby objąć Dalton, na jego zaś miejsce, to znaczy na stanowisko ministra skarbu prze-

Czy uda się we Francji zapobiec

przesileniu rządowemu Podwyżka płac grozi inflacją pieniądza

PARYŻ (SAP) — Gubernator Banku Francji przesłał premierowi Ramadier list, w którym podkreśla, że jakakolwiek podwyżka płac w obecnych warunkach może pociągnąć za sobą inflację, uniemożliwiając utrzymanie kursu franka na obecnym poziomie.

PARYŻ (SAP) — Ramadier ma zamiar zażądać w parlamencie votum zaufania dotyczącego gospodarczej polityki kraju. W kulisach pałacu Burbonów (parlament) panuje wielkie życie.

Podobno ministrowie i posłowie komunistyczni nie udzielą votum zaufania rządowi Ramadiera.

PARYŻ (SAP) — Zgromadzenie Narodowe postanowiło 309 głosami przeciwko 287 odłożyć debaty w sprawie zaopatrzenia w zboże i piątkowe posiedzenie po-

łudniowe poświęcić rozpatrzeniu sytuacji politycznej. Świadczy to, że w łonie parlamentu istnieje tendencja niedopuszczenia do ewentualnego przesilenia rządowego.

Znowu rozłam w PSL Opozycja lewego skrzydła rośnie

WARSZAWA (SAP). — Kazimierz Banach, Bronisław Warowny, Stanisław Kobera i Maria Szczawińska — oto następna grupa działaczy PSL, którzy zostali za „nieprawomyślność” wykluczeni z tego stronnictwa.

Działacze ci wraz z uprzed-

nio usuniętymi ze stronnictwa Józefem Niecko, Czesławem Wycechem, Janem Domańskim i Janem Decem — tworzą, jak wiadomo, Centralny Komitet Organizacyjny PSL lewicy. Ciekawe — kto będzie następny.

W Grecji wciąż represje

ATENY (SAP). — Prokurator zażądał rozwiązania stowarzyszenia „Jedności Narodowej”, utworzonego przez EAM w 1943 r.

Prokurator zarzuca stowarzyszeniu, że nie prowadzi ono akcji pomocy społecznej, lecz zajmuje się rekrutowaniem ludzi do partyzantki i pomocą dla partyzantów.

ATENY (CAP). — Wicepremier Tsaldaris oświadczył, że zamordowanie lotników w

Salonikach może zmusić rząd do powzięcia energicznych zarządzeń.

ATENY (SAP). — Trybunał wojskowy w Salonikach skazał na śmierć trzech uczestników zamachu na dyrektora Banku

Rolnego w Katherini.

Trybunał wojskowy w Nafplii (Peloponez) skazał na śmierć 22 członków EAM, oskarżonych o zamordowanie w czasie niemieckiej okupacji pewnej liczby „nacionalistów”.

Kpt. Makowski uniewinniony

WARSZAWA (SAP). — W głosnej sprawie Aleksandra Makowskiego, kapitana AK,

uczestnika powstania warszawskiego, oskarżonego o wydanie gestapo podziemnej komórki radiowej — ogłoszony został w dniu 2 maja wyrok, mocą którego Makowski został uniewinniony od ciężkiego zarzutu.

Postanowienie swe Sąd uzasadnił brakiem bezpośrednich dowodów.

Dyrektor BBC w Polsce

WARSZAWA (SAP) — Jak się dowiaduje SAP w piątek z maja

rb. przybył do Warszawy dyrektor programowy British Broadcasting Cooperation, mr. Donald Edward.

Mr. Donald Edward przybył do Polski ze specjalną misją nawiązania ściślejszego kontaktu i współpracy między Polskim Radiem a BBC.

Pobyt jego w Polsce przewidziany jest na 10 dni. W tym czasie gość angielski pragnie zwiedzić polskie stacje radiowe w Warszawie, Łodzi, Katowicach, Poznaniu i Wrocławiu.

USA wysygnuje dalsze kredyty na okupację

WASZYNGTON (PAP). — Obie izby kongresu amerykańskiego uchwaliły dalsze kredyty w wysokości 300 milionów dolarów na pokrycie kosztów okupacyjnych w Niemczech, Austrii, Japonii i Korei oraz na pomoc tym krajom.

Kredyty te przeznaczone są na okres do końca roku budżetowego, tj. do 30 czerwca rb.

15 miliardów dolarów zysku

NOWY JORK (PAP). — Według przewidywań pisma „News Magazine” dochody amerykańskich trustów i koncernów przemysłowych wyniosą w bież. roku około 15 miliardów dolarów w porównaniu z 6 miliardami w roku 1940.

Zyski przemysłu stalowego w pierwszym kwartale br. przekroczyły 39 milionów dolarów.

Nasze stanowisko

Rozwój życia gospodarczego każdego kraju wymaga w pierwszej mierze własnego wysiłku, uruchamiania tych środków produkcji i zasobów surowcowych, które są do dyspozycji władz. Ale pełne osiągnięcia gospodarcze są możliwe tylko wtedy, kiedy umowy handlowe z innymi krajami zapewniają wymianę gotowych fabrykatów i surowców. Nie ma bowiem krajów tak bardzo bogatych, które by mogły być w pełni samowystarczalne.

Rząd Polski już od pierwszych chwil swego istnienia — biorąc ponadto pod uwagę i tę okoliczność, że byliśmy krajem bardzo zniszczonym — wykorzystywał wszystkie możliwości kontaktów handlowych ze światem. Dziś posiadamy już szereg umów handlowych z przodującymi pod względem gospodarczym krajami. Ostatnie w Londynie pomyślnie przeprowadzane są rozmowy gospodarcze polsko-brytyjskie. Doszło już do porozumienia w części spraw, związanych z obopólną wymianą towarową. W ciągu najbliższych trzech lat Anglia przysła do nas wełnę, chemikalia, części do maszyn, urządzenia techniczne kopalni i portów na ogólną sumę 38 milionów funtów. Polska będzie wywoziła do Anglii cukier, jagody, meble, szkło, porcelanę oraz cynę.

Umowę tę należy traktować jako stosunkowo korzystną, ponieważ dla pokrycia różnicy między importem a eksportem będzie zużyta część złota polskiego, znajdującego się w Anglii, oraz to mienie polskie, które znajduje się pod zarządem angielskim. W okresie realizowania naszych zamierzeń, które zmierzają do przekształcenia Polski w kraj przemysłowo-rolniczy — tego rodzaju umowa handlowa jest jeszcze jednym ogniwem na drodze do pogłębienia osiągnięć gospodarczych. Prasa polska i angielska podkreślała wyraźnie, że dotychczasowe osiągnięcia mogą doprowadzić do pełnego porozumienia gospodarczego między Polską i Wielką Brytanią.

Niech żyje międzynarodowa współpraca ruchu robotniczego

Niech żyje socjalizm

Jednolity front to gwarancja zwycięstwa

(Dokończenie ze str. 1-aj)

Nietatwe jest życie na ruinach i nietatwe jest z ruin kraj odbudowywać. Mimo to — ogromny wysiłek mas pracujących, które wiedzą, że praca dla swojej przyszłości — sprawiła to, że Polska została kładą w 1939 roku na pastwę swojego losu przez zbrodniarzy hitlerowskich i ich kłębów, dziś wysiłkiem mas ludowych z trudem dźwiga się do nowego życia. Odparliśmy wszystkie zamachy na władzę Polski ludowej, odparliśmy je dzięki jednolitej mas ludowej, dzięki jednolitemu frontowi klasy robotniczej.

Na czym polega jedność mas ludowych w Polsce? Na czym polega jednolity front robotniczy, współdziałanie obu partii klasy robotniczej?

Oto na tym, że żadna z partii z osobna, żadna z partii Bloku Demokratycznego, ani PPS — i możemy to wyrazić — ani PPR — i PPR mówi to takte wyrazić — nie ma w Polsce monopolu ani na patriotyzm, ani na rewolucję socjalną, ani na zaufanie narodu. Dzielimy się w równych proporcjach tymi elementami zakorzenienia się w polskiej rzeczywistości i właśnie zespolenie naszych partii wokół wspólnej koncepcji Niepodległej Polski, jednolity front na szczytach partii wokół zagadnienia wspólnej walki z reakcją, wspólnej budowy Demokracji w Polsce, wspólnej budowy Socjalizmu w przyszłości, wspólnej odbudowy Polski, wspólnej koncepcji utrwalenia Niepodległości. Daje to najmocniejszą więź jednolitego działania dla urzeczywistnienia wszystkich wspólnych celów.

Z tego powstaje jednolity front równorzędnych organizmów partyjnych. Dzięki któremu rozszerzamy front Demokracji, dzięki któremu pobiliśmy reakcję w wyborach 19 stycznia 1947 r.

Nasi sojusznicy

Nie wystarczy największy nawet wysiłek mas pracujących Polski dla budowy potężnej i szczęśliwej Pol-

ski, jeżeli nie będziemy umieli systematycznie odpowiednich sojuszy i stanowczo postawa zabezpieczyć swojego miejsca na świecie, utrwaląc swoich granic i wspólnie ze wszystkimi narodami, milującymi pokój, ze wszystkimi narodami, zagrożonymi przez imperializm niemiecki, zbudować na prawdę trwały pokój.

Popatrzcie towarzysze! Jeszcze nie powstała z ruin Warszawa. Jeszcze Europa nie podziwiała się ze zniszczeń wojennych, w jakie wpuścił ją faszyzm, a już mnożą się

głosy tych, którzy wojny niewiele zaznali, a przede wszystkim tych, którzy na wojnie zarobili, głosy iście nie nad wykrwawioną Polską, nie nad wygłodzonymi i wyniszczonymi krajami Europy, ale właśnie nad sprawcą bezpośrednim tych wszystkich nieszczęść wojennych, nad tym narodem, który nas wszystkich chciał zmienić w kolonię, nad Niemcami. Odbywało się to już raz, wtedy, gdy reakcja anglosaska — Chamberlaina oddawała Hitlerowi

Austrię, potem Sudety, potem Czechosłowację.

I dziś powtarzają się głosy, że imperializm niemiecki będzie mniejszy, szowinizm i nacjonalizm będzie słabszy, jeżeli się mu będzie ustępować. My dobrze wiemy, że przyszły revisionizm niemiecki winien być sfundowany w zarodku, stanowczym odebraniem Niemcom i wielkiemu kapitałowi dyspozycji nad ciężkim przemysłem i odpowiednim zabezpieczeniem terytorialnym.

Jedno jest tylko dzisiaj inne.

Oto odpowiedź na te zakusy międzynarodowej reakcji jest systemem polskich mocnych sojuszy, przede wszystkim sojusz ze Związkiem Radzieckim, sojusz z Czechosłowacją i Jugosławią (okładki). I ta nasza słuszna, rozumna, dalekowzroczna jedyna polityka zagraniczna i praca polska na Ziemiach Odzyskanych, to jest najlepsza gwarancja nienaruszalności naszych granic zachodnich na Odrze i Nysie.

W dniu 1 Maja demonstrujemy wszyscy w Polsce pod hasłem: „Ręce precz od polskich granic na Odrze i Nysie!”

Niech żyje sojusz ze Związkiem Radzieckim!

Niech żyje jedność ludów w walce przeciw zakusom międzynarodowego imperializmu i podjęciu na nowo ofensywy międzynarodowej reakcji!

W dniu 1 Maja demonstrujemy pod hasłem: Niech żyje międzynarodowa współpraca całego ruchu robotniczego. Niech żyje międzynarodowa walka ludów przeciw nowemu ofensywie imperializmu i reakcji, walka o pogłębienie i utrwalenie zdobytych społecznych, walka o pokój.

W dniu 1 Maja ruch robotniczy na całym świecie demonstruje pod hasłem:

Niech żyje socjalizm!

Rozruchy na Sycylii i w Trieście

PALERMO (obsł. wł.). — Podczas, gdy w dniu 1 maja robotnicy sycylijscy udali się na pochód poprzez przełęcz górską w okolicach Piano de Graci — bandyci faszystowscy zaatakowali z zasadki bezbronną manifestację, oddając w ich kierunku niespodzianie kilkanaście salw. W wyniku tej zbrodniczej akcji — na przebiegu padło 7 robotników, a 33 odniosło poważne rany.

Minister spraw wewnętrznych zarządził natychmiastowe dochodzenie. Po ustępnym śledztwie zatrzymano 64 oso-

by podejrzane o współudział w zamachu.

W Palermo zamknięte zostały na znak żałoby wszystkie kina i teatry. Zaprotestowała również przeciwko podstępnej masakrze na Sycylii — Włoska Konfederacja Pracy, która ogłosiła w całych Włoszech symboliczny strajk generalny. Praca przerwana została w dniu wczorajszym o godz. 13 we wszystkich zakładach pracy i instytucjach użyteczności publicznej. Na kolejach ograniczono się do strajku piętnominutowego, w pozostałych pla-

cówkach strajkowano kilka godzin.

TRIEST (obsł. wł.). — W środę w nocy rozpoczęły się niespodzianie rozruchy w Trieście, które zapoczątkował zamach bombowy na grupę demonstrujących Jugosłowian, spośród których 25 osób zostało rannych.

W czwartek 57.000 Włochów triesteńskich usiłowało zorganizować pochód, zabroniony przez władze alianckie. Anglo-amerykańskie siły policyjne rozprędyły tłum przy pomocy gazów łzawiących. Bezpośrednio potem silne grupy młodzieży włoskiej zaatakowały seriami kamieniami budynek restauracyjny, będący siedzibą amerykańskich i angielskich oficerów.

W tym ostatnim starciu ofiar w ludziach nie było, aczkolwiek budynek został poważnie zdemolowany.

Hold bohaterom Narwiku

SZTOKHOLM (PAP). — 28 kwietnia w poniedziałek minister komunikacji Jan Rabanowski złożył w Narwiku imieniem rządu polskiego wieniec na grobach żołnierzy polskich i kwiaty na grobach alianckich, amerykańskich, norweskich i francuskich.

Udział w uroczystości wzięli przedstawiciele norweskich władz cywilnych i wojskowych oraz polski Rząd Rzeczypospolitej w Sztokhol-

mie Ostrowski, charge d'affaires w Oslo — Zalewski, attache wojskowy ppłk. Nadzin i kilku współpracowników min. Rabanowskiego.

5-ciodniowy tydzień pracy w kopalniach angielskich

LONDYN (PAP). — Od poniedziałku 5 bm. zostanie wprowadzony 5-dniowy tydzień pracy w kopalniach brytyjskich. Przewodniczący związku górników Will Lawther, sekretarz L. Worner i wiceprzewodniczący J. Bowman podkreślili w odezwie do górników, że przy dobrze zorganizowanym 5-dniowym tygodniu pracy, można wydobyć taką samą ilość węgla, jak w ciągu źle zorganizowanego 6-dniowego tygodnia pracy przed upaństwowieniem kopalni.

Odezwa stwierdza poza tym, że „nienależyte spełnienie obowiązków przez górników, może się przyczynić do spadku wydobywania węgla. Wynik tego spadku wydobywania, mogą być katastrofalne dla narodu i mogą dyskredytować rząd Partii Pracy. Nie można dopuścić do tego rodzaju sytuacji”.

Julian Tuwim w Łodzi

(g) Jak się dowiadujemy — do naszego miasta przybył znakomity poeta, łodzianin z urodzenia, Julian Tuwim. Obecnie w dniu wczorajszym na przedstawieniu w teatrze „Syrena” poecie — widownia zgromadziła owacyjne przyjęcie.

Julian Tuwim zabawi w swym rodzinnym mieście przez kilka dni.

Niemieccy mordercy przed norweskim sądem

OSLO (PAP). — W Christiansund odbywa się proces 6 gestapowców, którzy urzędowali w tym mieście w czasie okupacji niemieckiej. W ciągu 3 tygodni procesu złożyło zeznania 100 świadków.

Ostatnio sąd przystąpił do rozpatrzenia sprawy zamordowania przez „oskarżonych” radzieckich jeńców wojennych. Znalezione 7 grobów zbiorowych radzieckich jeńców wojennych na wyspie w pobliżu Christiansund. Stwierdzono, że wszyscy oni zostali zamordowani po brutalnych torturach.

Uruchomienie »Luks-torpedy« na linii Warszawa-Łódź

WARSZAWA (SAP). — W sobotę dnia 3 maja o godz. 3.30 wyrusza z Dworca Głównego w Warszawie pierwsza po wojnie „Lux-torpeda”, łącząca Warszawę z Łodzią.

Pociąg z motorem Diesla przebiega przestrzeń pomiędzy stoli-

cą a Łodzią w przeciągu 1 godz. 36 min.

W pierwszym wagonie odbywającym podróż z Warszawy do Łodzi, pojedzie wicem. Komunikacji tow. Jastrzębski i liczni przedstawiciele prasy.

Torpeda kursować będzie trzy razy w tygodniu.

Wynalazek bomby atomowej powinien stać się dobrodziejstwem dla ludzkości

NOWY JORK (PAP). — Przewodniczący amerykańskiej komisji energii atomowej Dawid Lillenthal oświadczył w przemówieniu, wygłoszonym w czwartek wieczorem w Nowym Jorku, że o ile Amerykanie nie potrafią rozsądnie ustosunkować się do zagadnienia energii atomowej, to mogą przestać troszczyć się o potomność, ponieważ potomności nie będzie. Energia atomowa jest potężnym i niezmiernie dalekosieźnym odkryciem naukowym, posiadającym żywotne znaczenie dla obrony narodowej i wspólnej obrony każdego narodu lub grup narodów. Nigdy jednak broń o tak niszczycielskiej sile nie była wynikiem wynalazku,

który jednocześnie może stać się przy zastosowaniu znanych procesów, źródłem nieskończonych dobrodziejstw dla ludzkości.

Lillenthal uznał zachowanie tajemnicy tego wynalazku za konieczność w obecnych warunkach, podkreślił jednak nie-

Eksplzja w angielskich zakładach stalowych

LONDYN (PAP). — W wielkich zakładach stalowych w Newcastle nastąpiła olbrzymia eksplozja, w wyniku której zostało rannych około 200 robotników. Większość z nich przewieziono do szpitali.

zwycię ujemne skutki tego stanu rzeczy, gdyż uczeni nie mają możliwości porównywania swych koncepcji i wyników swych doświadczeń, gdy pisma ich muszą przechodzić przez cenzurę, kiedy nowe pomysły nie mogą być opracowane w swobodnym kontakcie pomiędzy uczonymi — powoduje to wielkie straty dla nauki.

Za kilka wieków — mówi Lillenthal — może się okazać, że byliśmy tymi głupcami z połowy 20 wieku, którzy po dokonaniu wielkiego odkrycia, nie posiadali dosyć rozsądku, by dać sobie sprawę, co może dać ono ludzkości i jak należy zużytkować je dla jej dobra.

W paru słowach

PARYŻ (PAP). Agencja France Presse donosi z Baden-Baden, że władze wojskowe francuskiej strefy okupacyjnej postanowiły ogłosić amnestię polityczną dla młodych Niemców, urodzonych po 1919 roku. Amnestia jednak nie będzie dotyczyła dawnych członków organizacji SS i SD i Gestapo oraz winnych przestępstw wojennych.

WŁOSKA KONFEDERACJA związków zawodowych ogłosiła w na dzień 3 maja strajk powszechny w całym kraju na znak protestu przeciwko 1-majowym wypadkom na Sycylii. Jak już podano, 7-miu uczestników uroczystości w dniu 1 maja została zastrzelonych przez faszystowskie elementy.

PARYŻ (PAP). Agencja France Presse komunikuje z portu Nocosa na Cyprze, że władze brytyjskie zarządziły specjalną ochronę zakotwiczonych tam statków w obawie ataków sabotażu. Zabroniono kapitanom się w strefie nadbrzeżnej gdzie znajdują się okręty brytyjskie.

GENEWA (PAP). KOMISJA ŚLEDZĄCA ONZ DLA SPRAW GRECJI ODBYŁA ZAMKNIĘTE posiedzenie. Wyjazd specjalnej komisji obserwatorów do Salonik został przesunięty o kilka dni.

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi, że w wyniku wielkiej oblawy aresztowano w Wielkiej Brytanii około 200 dezertersów przeważnie lotników. Policja poszukuje wśród dezertersów zabójcy szofera taksówki, którego znaleziono martwego w pobliżu miejscowości Burton w Staffordshire. Motywem zbrodni była grabież. Poza tym policja londyńska poszukuje dezertersa z armii amerykańskiej, który z dwoma współnikami dokonał napadu na sklep jubilerski w Londynie i zamordował następnie motocyklistę, znajdującego się w pobliżu sklepu.

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi z Hagi, że 12 maja rozpocznie się w Sheveningen, miejscowości nadmorskiej położonej niedaleko Hagi, doroczny zjazd międzynarodowej federacji producentów rolnych, na który przybędą delegaci i obserwatorzy 28 państw. Zjazd potrwa około 2 tygodni.

Na drodze do pełnego zwycięstwa polskiej klasy robotniczej

Przemówienie tow. Henryka Wachowicza na akademii 1-szo Majowej

TOWARZYSZKI I TOWARZYSZKI! OBYWATELE!

Święto 1 Maja, proklamowane przez Kongres Paryski w r. 1889, nie osiągnęło w wielu krajach, posiadających nawet silną liczącą się klasę robotniczą, tak bogatej i rewolucyjnej historii, jak w Polsce. Złożyły się na to zasadnicze i naturalne przyczyny. Kongres Paryski proklamował: „wyznacza się wielka manifestacja międzynarodowa, która odbędzie się jednocześnie w ten sam dzień we wszystkich krajach. W dniu tym robotnicy zażądają wprowadzenia 8-godzinnego dnia pracy i spełnienia innych uchwał Kongresu Paryskiego”.

Jakie to były jeszcze inne postulaty oprócz żądania 8-godzinnego dnia pracy, w imię których miało demonstrować? Wyszukiwano: zakazu pracy dzieci, zakazu nocnej pracy dla kobiet i młodocianych, równego wynagrodzenia za równą pracę, wolności zrzeszania się i szeregu innych.

DZIEŃ MANIFESTACJI POLSKIEJ REWOLUCJI

W Polsce, a szczególnie w b. zabrze carskim, dzień 1 Maja stał się dniem manifestacji polskiej rewolucji narodowo-społecznej. W Polsce, „kraju nadwiślańskim” o stosunkowo nielicznej klasie robotniczej, nie odkiadano obchodu 1 Maja na „najbliższą niedzielę”, nie urządzano festynów. Czerwone sztandary dzierżawione były przez kule żołdaków i policji carskiej, padały trupy, spływała krew, wyrastały barykady. W Polsce manifestacje zaczynały się dnia 1 Maja, ale nie zawsze walka kończyła się tego samego dnia, bo nie tylko o poprawę bytu i lepsze warunki pracy walczono, lecz o pierwszą chwilę PPS wysunęła jako naczelne i mobilizujące hasło dla manifestacji majowych — sprawę odzyskania Niepodległości Polski.

1 Maja był w Polsce na przestrzeni przeszło 50 lat dniem walki, a nie tylko świętem, bądź dniem powstrzymania się od pracy. Dlatego 1 Maja w historii walk robotniczych w Polsce ma tak wspaniałą tradycję, stał się przeglądem sił zorganizowanej i świadomej klasy pracującej, budząc niepokój klasy posiadającej i rządzącej.

1 Maja był nie tylko dniem walki rewolucyjnej w okresie narodowej niewoli. Walczyła klasa robotnicza w dniu 1 Maja i w okresie odzyskanej już niepodległości po roku 1918. I wtedy też lała się krew robotnicza, wtedy kule i szable policyjne strzeliły polskie czerwone sztandary, padali zabici i ranni, padali i od kul bojówek reakcyjnych, a były też i dni hańby dla ruchu robotniczego, gdy grupy robotnicze, występujące na ulicę pod czerwonymi sztandarami, walczyły ze sobą wzajemnie z powodu wewnętrznego rozbiicia, i miast wspólnie uderzać w swych klasowych wrogów, występowały zdecydowanie wrogo przeciwko sobie. Ta walka komunistów z socjalistami i odwrotnie — była okresem klęsk i stopalowego odbierania praw, zdobytych przez świat pracy w Polsce, w okresie rewolucyjnego natchnienia w Europie roku 1917—1918. Dopiero po tragedii socjalistów i komunistów niemieckich, po dojściu Hitlera do władzy, po podniesieniu się fali faszystowskiej w szeregu krajów Europy, poważna, choć jeszcze niecała klasa robotnicza w Polsce zrozumiała grozę niebezpieczeństwa, płynącego ze skutków rozbiicia obozu robotniczego.

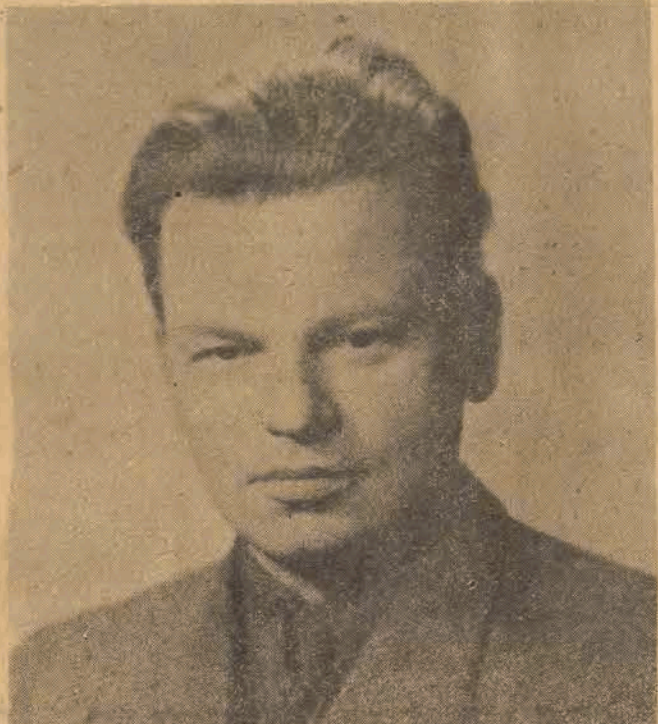
W OBliczu niebezpieczeństwa faszystów

1936 r. jest początkiem jednolitych frontowych wystąpień i to nie tylko w manifestacjach 1-szo Majowych, lecz i w konkretnych akcjach ekonomicznych i politycznych. Jednolity front, zrodził się w obliczu grożącego niebezpieczeństwa ze strony faszystów i utrwalił w polskiej klasie robotniczej głęboką wiarę i świadomość, że tylko w ramach jednolitości

działania klasy robotniczej można osiągnąć pełne zwycięstwo.

Zrozumiałyszy tę prawdę, klasa robotnicza Polski nie uległa już historycznym i melodramatycznym wołaniom „integralnych demokratów”, że Polska Ludowa powinna dać pełnię praw, swobodę organizowania się i wystąpienia nawet faszystom, bowiem ci integralni demokraci nie siedzieli jeszcze w faszystowskich więzieniach i obozach koncentracyjnych. My, ludzie dobrego serca i dużej cierpliwości, życząc integralnym demokratom jak najdłuższego osobistego życia, nie myślimy zupełnie gnać razem z nimi od kul faszystowskich. Między nami a integralnymi

nejskimi, w Hiszpanii, dyktator Franco, bewart faszystowski Mussolini i Hitlera, którego doprowadzili do władzy wodzowie osi Berlin — Rzym, ciemniejszy bohaterski lud Hiszpanii. Nie żyją już protektorzy gen. Franco, lecz żyje i ma królewskie ambicje bewart Mussoliniego i Hitlera, który znalazł opiekunów, a nawet protektorów w świecie zachodnim, tzw. „liberalnej demokracji”, która wczoraj jeszcze roniła krokodyły nad losem mordowanego ludu hiszpańskiego przez wojska hitlerowskie, włoskie i marokańskie, a dziś pozostawia swobodę ruchów i swobodę rozwoju dla bakiy faszystowskiego w Hiszpanii.

tow. Wachowicz Henryk, członek CKW, sekretarz WK PPS, poseł na Sejm.

demokratami jest ta różnica, że integralni demokraci mogli powiedzieć po zwycięstwie faszystów: „omyliłem się lub tego nie przewidziałem”, natomiast nas klasa robotnicza nazwałaby zdrajcami, a historia walk wyzwoleniczych proletariatu osądziłaby nas jako ludzi, którzy niczego się nie nauczyli od czasu Wielkiej Rewolucji Francuskiej.

Historii nie tworzy się utyskiwaniem, gawędami, wypowiedzianymi plekno-duchów. Krwawa była historia walki klasy robotniczej w Polsce, ciężkie przeżyliśmy doświadczenia, logika walki i treść budownictwa klasy robotniczej w Polsce wyrosła nie z filozoficznych przesłanek, lecz z analizy historycznej i oparta jest na materialistycznym pojmowaniu dzieł.

ŚWIĘTO ZWYCIĘSTWA

Towarzyszek i Towarzyszek!

Po raz trzeci obchodziliśmy w Polsce 1 Maja już jako święto zwycięstwa. W roku 1945, gdy łuny pożarów unosiły się jeszcze nad Berlinem, gdy w gruzach wałła się faszystowska stolica świata, lecz kiedy żył jeszcze Hitler, święciliśmy radośnie przewagę oręża nad barbarzyńskim hitleryzmem. Zaczęliśmy budować nasze odrodzone państwo.

W roku 1946 po zwycięskim zakończeniu już wojny wysunęliśmy jako naczelne zadanie odbudowę kraju i utrwalenie władzy demokratycznej.

W tym roku po referendum i wyborach, które ostatecznie określiły ustrój Polski i powołały Izbę Ustawodawczą, manifestować będziemy na rzecz wykonania trzyletniego planu gospodarczego, a wraz z proletariatem innych krajów demonstrować będziemy naszą niezłomną wolę utrzymania powszechnego pokoju.

WYPOWIADAMY OSTATECZNĄ WALKĘ RESZTKOM FASZYZMU

Są jednak jeszcze kraje na świecie, gdzie dzień 1 Maja upłył jako dzień dalszej walki o zwycięstwo władzy przez lud pracujący, przeciw faszystowskiemu i imperialistycznemu uciskowi, a nawet o narodowe wyzwolenie szeregu ludów, uciemnianych panowaniem obecnej przemocy. Przede wszystkim dotkliwie smaga nas fakt, że na półwyspie Pire-

nejskim nie może być pełne zwycięstwo aliantów nad faszystami, dopóki w cieple opieki protektorów anglosaskich rośnie bewart faszystów w Hiszpanii, dopóki faszystom zostanie doszczętnie zniszczony na świecie, dopóki istnienie państw faszystowskich zagrażać będzie pokojowi, dopóki faszystom ciemnieć będzie poszczególne narody.

Dlatego podrażniając ciemnioną lud Hiszpanii w dniu międzynarodowego święta klasy pracującej całego świata i życząc bohaterstwu ludowi hiszpańskiemu wytrwałości w walce i jak najszybszego zwycięstwa nad faszystami („falangistami”), ślemy równocześnie wdowom i sierotom po pomordowanych demokratkach hiszpańskich, więźniom hiszpańskim i emigrantom, oraz rządowi ludowej republiki hiszpańskiej — przebywającej czasowo nie we własnym kraju — nasze gorące proletariackie pozdrowienia i wierzymy głęboko, że niezadługo dołączymy się do obławy faszystów gen. Franco i że wspólnie święcić będziemy dzień triumfu republiki hiszpańskiej.

Zwracamy się do socjalistów angielskich, do partii marksistowskich we Francji i we Włoszech, do klasy robotniczej Ameryki i innych krajów — o wywarcie nacisku na rządy swych państw, aby Organizacja Narodów Zjednoczonych jak najszybciej wymierzyła sprawiedliwość faszystowskiemu hiszpańskiemu.

Mówiąc o problemie Hiszpanii, łączymy się również myślą z „dąbrowszczakami” i wszystkimi innymi ochotnikami międzynarodowej brygady, która walczyła za sprawę republiki i stwierdzamy, że walka ich nie była jednak daremna, bo z przykładu ich walki czerpała wskazania klasa robotnicza wielu krajów.

Żądając utrwalenia powszechnego pokoju na świecie, z niepokojem obserwujemy wydarzenia w Grecji, interwencje obcych państw, wewnętrzne sprawy Grecji i narzucenie ustroju monarchistycznego. Z dużym niepokojem obserwujemy również wydarzenia na Bliskim Wschodzie oraz w Chinach. Widzimy w tych ogniskach niepokojów interwencje międzynarodowego kapitału, wicherzenie potęg wielokapitalistycznych. I zdajemy sobie sprawę z tego, że to wszystko może trwać dłuższy okres czasu,

że ta walka pochłonie i wiele ofiar, lecz nikt nie zagroził drogi do całkowitego zwycięstwa najgłębszymi tęsknotami i nurem, tj. walce o narodowe i społeczne wyzwolenie ludów całego świata. Walcząc o utrwalenie pokoju powszechnego, widzimy najbardziej realne zabezpieczenie pokoju i jego utrwalenie nie tylko na drodze umów i paktów międzynarodowych, lecz przede wszystkim drogą zdobywania coraz większego wpływu na rządy poszczególnych krajów przez uświadomioną i zorganizowaną klasę robotniczą.

GRANICE NA ODRZE I NYSSIE— GWARANCJA POKOJU

Muszą również zrozumieć socjaliści i komuniści niemieccy, że kwestionowanie naszej granicy na Odrze i Nyssie przyczynia się do podważenia pokoju powszechnego, gdyż granica ta bez wojny zmieniona być nie może i zmieniona nie będzie.

Socjaliści i komuniści niemieccy muszą też zrozumieć, że nie tylko klasa robotnicza Polski, ale klasa robotnicza państw słowiańskich, Francji i państw sąsiadujących z Niemcami — będzie układała swój stosunek do nich na podstawie oceny ich realizmu politycznego i konkretnych poczynań, a nie na tej podstawie jedynie, że jedni nazywają się socjalistami, a drudzy komunistami.

Oczekujemy odważnej walki ruchu robotniczego w Niemczech o wychowanie i uświadomienie narodu niemieckiego o jego dotychczasowej roli jako totalnego agresora w Europie, wyzbycia się raz na zawsze urzłek o rewanżu i odwecie, o wyższości rasowej i o przestrzeni życiowej. Oczekujemy nie deklaracji, lecz istotnych przemian ustrojowo-społecznych w Niemczech, wychowania młodzieży niemieckiej w duchu współpracy z innymi narodami, wypienienia tradycji junkierstwa i baronów przemysłowo-obszarowych; zrozumienia przez naród niemiecki, że rzesza niemiecka spowodowała wielkie kataklizmy, i że w historii liczy się wszystko, a więc liczy się i zbrodnie hitlerowsko-niemieckie.

Kapitalistyczne ustroje państw zachodnich oczekują od Niemców nie tyle wychowania nowego człowieka, ile dogodnego rynku zbytu i chęć z Niemiec uczynić zapórę na drodze do rewolucji społecznej w Europie. Również problem denazyfikacyjny Niemiec nie zostanie rozwiązany przykładem nowoczesnych „budrysów” anglosaskich, powracających do swych krajów z żonami-Niemkami.

Czyż nie jest paradoksem, że wśród aliantów, wczorajszych towarzyszy broni, istnieją różnice zdań w sprawie Niemiec i że do dnia dzisiejszego, a więc w dwa lata po zakończeniu wojny — nie osiągnięto całkowitego porozumienia. A może dzieje się to dlatego, że niejednako Hitler zniszczył wszystkie kraje alionkie, i niejednako była danią krwi aliantów w rozgromieniu faszystów.

NASZE OSIĄGNIĘCIA W ROKU POPRZEDNIM

Towarzyszek i Towarzyszek! Manifestując w dniu 1 maja 1947 roku pod hasłami, ustalonymi przez Centralne Komitety PPS i PPR i Centralną Komisję Zw. Zaw. podsumujmy nasze osiągnięcia za rok ubiegły. Jak wygląda rachunek naszych osiągnięć?

Wzmocniłyśmy podstawy naszego ustroju, zjednoczyliśmy naród wokół problemu utrwalenia granic na Odrze i Nyssie oraz zagospodarowania i załudnienia Ziemi Odzyskanych, ustaliśmy ramy ustroju naszego państwa, poszerzyliśmy nasze sojusze i stosunki międzynarodowe, zanotowałyśmy dalsze osiągnięcia w odbudowie kraju i wzroście produkcji. Pomimo powojennych trudności poważnie rozwija się szkolnictwo i oświata, usprawniona została komunikacja. Możemy też zanotować szereg innych poważnych osiągnięć.

Coraz ciszej mówi się na Zachodzie o Polsce jako o kraju, znajdującym się za żelazną kurtyną, natomiast stwierdzamy wzrastającą ilość obiektywnych informacji o Polsce, i pozytywną ocenę naszej pracy oraz naszych wysiłków i to, że bez dostatecznej pomocy z zewnątrz opie-

ramy odbudowę kraju przeważnie na własnych siłach.

Uchwaliliśmy i wykonaliśmy szeroką amnestię, jakiej nigdy w Polsce nie było. Przed rokiem jeszcze notowaliśmy, że co 40 min. ginie jeden człowiek w Polsce z rąk podziemia. W miesiącu marcu r.b. mordowano jeszcze jednak dwóch obywateli w ciągu doby za wierność demokracji, za pracę dla demokratycznej Polski. Ponad 50 tys. ludzi powróciło jednak do realnego życia, tysiące ludzi opuściło już więzienia, w których często znaleźli się wskutek wojennych i powojennych powikłań.

Jednak czujność klasy robotniczej nie może być uśpiona!

Istnieją i działają nadal w kraju siły, które wypowiadają śmiertelną walkę nowej demokratycznej Polsce. Jeszcze giną z ich rąk obywatele naszego Państwa, jeszcze za przynależność do Partii demokratycznych i za służbę dla państwa ferowane są wyroki śmierci, jeszcze ośrodki dyspozycji, działające zagranicą, asygnują żołd dla kapturowych morderców.

Wiemy, że naród polski pozytywnie ocenia amnestię oraz zamierzenia Rządu i Sejmu Ustawodawczego, aby wprowadzić całkowity spokój w kraju, tak ciężko doświadczonym wojną i jej skutkami.

Lecz tam, gdzie przemawianie do rozumu nie odnosi skutku, gdzie narzekamy zdecydowaną wrogość i przygotowaną broń do bratobójczej walki, będziemy działać tak nieubłagani jak nieubłagana i zasępiona jest nienawiść dla Polski demokratycznej ze strony ludzi dnia wczorajszego, ludzi „gasnącego świata”.

ZWALCZYMY ISTNIEJĄCE JESZCZE ZŁO

Nie ukrywamy jednak, że widzimy istniejące jeszcze niedociągnięcia, zło i że nie zawsze udało się nam pokonać różne trudności i przeszkody do których szczególnie zaliczamy:

- a) za mało oszczędną gospodarkę,
- b) marnotrawstwo w produkcji,
- c) przesady w aparacie przemysłowym i państwowym,
- d) szerzącą się spekulację.

Musimy w następnym okresie, znając istniejące zło, poznać lepiej jego przyczyny, zwalczyć je w interesie lepszej gospodarki narodowej i w interesie klasy pracującej.

Szczególnie na odcinku walki ze spekulacją lud pracujący domaga się jak najenergiczniejszych kroków ze strony Państwa, gdyż spekulacja ostrzem swoim zwrócona jest przeciwko klasie pracującej i władzy ludowej.

Najbardziej energiczne środki walki ze spekulacją, zastosowane przez Rząd, znajdują całkowitą aprobatę ogromnej większości narodu, na którego organizmie pasożytniczy żywot wiedeł garść aspołecznych typów, tuczających się krzywdą ludzi pracujących i dzieł robotniczych.

Towarzyszek i Towarzyszek!

Pokonaliśmy wiele trudności, lecz jeszcze i dużo ich mamy do pokonania. Czekają nas jeszcze ogromne prace i wysiłki, aby zrealizować trzyletni plan odbudowy gospodarczej, aby podwyższyć stopę życiową ludzi pracy, aby uporządkować i usprawnić do maksimum aparat państwowy, aby jak najbardziej utrwalić władzę ludową. Wiemy o tym, że pokonamy stojące przed nami trudności i krocząc będziemy do dalszych osiągnięć. Na czym budujemy to nasze niezłomne przekonanie?

Widzimy pełne możliwości dla przeprowadzenia naszych zamierzeń, gdyż jednolita jest postawa klasy pracującej polskiej, a to szczególnie dlatego, że jednolity front w Polsce nie jest zagadnieniem taktycznym, lecz jest fundamentem działania klasy robotniczej.

NAUKA HISTORII WALKI ROBOTNICZEJ

PPS i PPR są partiami masowymi, jakimi dotychczas nigdy nie były. Zdajemy sobie sprawę z istniejących jeszcze codziennych trudności i nieufności, ale nie one decydują i decydować nie mogą o generalnej linii obu Partii. Wyciągnęliśmy z historii Polski, z historii walki robotniczej w Polsce i innych krajach tę naukę i te wskazania, że nie będzie

(Dalszy ciąg na str. 4-cj)

CZERWONA ŁÓDŹ MANIFESTUJE

Imponujący przebieg uroczystości 1-szomajowych w naszym mieście

Uroczystości pierwszomajowe w Łodzi zaczęły się właściwie już w przeddzień święta. Na wszystkich większych fabrykach i zakładach pracy, w instytucjach i szeregu urzędów — komitety partyjne wspólnie z radami zakładowymi i związkami zawodowymi urządziły uroczyste zebrania i akademie, poświęcone omówieniu

hasel, pod hasłami proletariatu polski, po raz trzeci w wolnej Ojczyźnie obchodzą swoje doroczne, tradycyjne, międzynarodowe święto. Jak gdyby podsumowaniem setek setek i masowych imprez fabrycznych stała się wyrazem wspólnych uczuć i manifestacją całego łódzkiego proletariatu

Uroczysta akademie reprezentacyjna

która odbyła się w sali Teatru Wojaka Polskiego, wypełnionej po brzegi przedstawicielami zorganizowanego ruchu robotniczego i reprezentantami poszczególnych, bratnich organizacji politycznych i społecznych. Z balkonów zwisały sztandary PPS i PPR, symbole walki i zwycięstwa, widome znaki trudu bojowego, które doprowadziły nas do niepodległego bytu i rządzenia własnym krajem. W łóżach zasiadli przedstawiciele WK PPS i ŁK PPR oraz delegaci Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Demokratycznego, którzy przybyli na uroczystości dla podkreślenia wspólnoty myśli chłopów i inteligentów pracujących z proletariatem miejskim. Nastrój i powaga panująca na sali świadczyła, że proletariatu polski dokładnie ocenia dotychczasowy swój dorobek i niezłomnie trwać będzie na szlaku swojej drogi zmierzającej do budowy ustroju sprawiedliwego społeczeństwa w wyzwolonej od najazdu Ojczyźnie.

Orkiestra po odegraniu hymnu państwowego, wykonała Czerwony Sztandar i Międzynarodówkę, które to pieśni podchwyciła cała sala i po wstając z miejsc, śpiewała je jako wieczorne hymny walki i buntu, a dzisiejsze radosne pieśni zwycięstwa, po latach pełnych ofiar, krwi, bohaterstwa i determinacji.

Wśród ciszy, skupienia i powagi podnosi się kurtyna, a na scenie, na tle pocztów sztandarowych stoją umundurowane grupy młodzieży socjalistycznej OMTUR-a i młodzieży ZWM. Za stołem prezydialnym zasiadają członek CKW PPS tow. Wachowicz — sekretarz wojewódzki PPS, sekretarz CK PPR wicemarszałek sejmu tow. Zambrowski, przewodniczący komitetu majowego tow. Burski, tow. Andrzejak przewod. MRN oraz przedstawiciele OKZZ i komitetu organizacyjnego. Akademii otwiera tow. Burski, udzielając głosu, powitanemu serdecznie przez zgromadzonych tow. Zambrowskiego.

Na drodze do pełnego zwycięstwa

(Dokończenie ze str. 3-ej)

pełnego zwycięstwa, jeśli nie będzie istniała rzetelna jedność działania klasy robotniczej.

PPS i PPR są dwiema równorzędnymi i niezależnymi Partiami. I dlatego, że są równorzędne i niezależne, że działają jednolicie — nie może w Polsce zaistnieć taka sytuacja jak np. we Francji, gdzie obok silnych Partii: komunistycznej i socjalistycznej poczynają ukazywać się nowe wydanie bonapartyzmu.

Oceniając nasze osiągnięcia od 1 Maja 1946 r., których dokonaliśmy dzięki jednolitej działalności PPS i PPR, nie w formie kurtazji i racji naszego wspólnego i zgodnego wystąpienia w manifestacji 1-majowej 1947 r., wznosząc okrzyki:

POLSKA PARTIA ROBOTNICZA I JEJ KOMITET CENTRALNY — NIECH ŻYJE!

W imię zorganizowanych PPS-ów, kroczących w szeregach naszej Partii i pod sztandarami PPS, okrzykami chwala w walce o niepodległość i prawa ludu pracującego w Polsce, budujących w codziennej pracy i walce nową, lepszą przyszłość, wznosząc okrzyki:

POLSKA PARTIA SOCJALISTYCZNA I JEJ CKW — NIECH ŻYJE! NIECH ŻYJE NIEPODLEGŁA, DEMOKRATYCZNA RZECZPOSPOLITA POLSKA!

NIECH ŻYJE 1-szy MAJ, święto międzynarodowej solidarności ludu pracującego wszystkich krajów!

mu, który wygłosił przerywane oklaskami przemówienie.

Zawody próby zastraszania

Ostatni rok walki i pracy klasy pracującej był okresem ogromnego przeobrażenia świadomości szerokich mas ludowych, zdecydowanie wyzwalających się z resztek wpływów ideologicznych zbankrutowanych koncepcji reakcyjnych, na których budować pragnęło woteczństwo i wrogowie ludu pracującego. Reakcja ponosiła zdecydowaną porażkę. W wyborach, zakończonych zwycięstwem postępu i reform społecznych, został zniszczony stos pałacowy jawnych przedstawicieli interesów zło kowanej reakcji, występującej pod

szkłem PSL pod przewodnictwem Mikolajczyka. Około 80 tysięcy ujawnionych podczas amnestii, korzystających z wielkiego aktu przebaczenia i zapomnienia — to ostateczny gwóźdź do trumny nadziej na wojnę domową w naszym wyzwolonym kraju. Nasze zwycięstwo będzie niewątpliwie plodne w dalsze owoce. Ale nie wolno nam spoczywać na laurach. Nie wolno nam dostawać zawrotu głowy od powodzenia. Nie wolno nam ani na chwilę zatracać czujności i zatrzymywać się w marszu. Reakcja polska rozbiła sobie łeb we frontalnym ataku na obóz demokracji usiłując wyrwać mu władzę.

Przechodząc do omówienia osiągnięć natury gospodarczej, tow. Zambrowski na podstawie ścisłych cyfr produkcyjnych wykazał wzrost wydobycia węgla, produkcji wagonów kolejowych, obrabiarek i maszyn rolniczych. Na skutek trudności, spowodowanych wyjątkowo ostrą zimą, zaspami i zamrażaniem portów, nastąpiło zatrzymanie dostaw zagranicznych surowców, co złożyło się na przejściowe postępie i mniejsze zarobki. Ale w porównaniu z innymi krajami wyszliśmy z tej opresji obronną ręką. I teraz przez wzrost wydajności pracy, oszczędność na

surowcach i materiałach, dyscyplinę pracy i likwidację przerostów administracyjnych zdążać będziemy do poprawy sytuacji materialnej robotników przemysłu państwowego. Nie osłabiając naszej czujności politycznej będziemy toczyć nieubłaganą walkę ze spekulacją, z hienami, tuczającymi się kosztem niedostatku mas ludowych.

Opanujemy sytuację do tego stopnia, aby nasze państwo miało pełną kontrolę nad cenami tak, jak ma ją nad piecami, aby na naszym rynku handlowym równo państwowym jak i spółdzielczym czy prywatnym, obowiązywały twarde ceny i twarde zarobki, kontrolowane przez państwo.

Jest rzeczą bezsporną, że wszystkie nasze zwycięstwa, zaczynając od reformy rolnej i poprzez unarodowienie przemysłu, zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych, poprzez drugie zwycięstwo nad reakcją, jest dziełem jednolitego frontu robotniczego. Jest rzeczą bezsporną, że w jednolite działanie wrosły siły obydwu podstawowych partii robotniczych, Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Partii Socjalistycznej i pogłębianie jednolitego działania tych dwóch wielkich, masowych sił re-

prezentujących dane i postulaty klasy robotniczej, doprowadzą nas do ostatecznego celu, jakim jest dla mas robotniczych socjalizm.

Następnie wygłosił datując przemówienie członek CKW PPS sekretarz wojewódzki naszej Partii tow. Henryk Wachowicz, powitany serdecznymi oklaskami i okrzykami na cześć PPS i jej przywódców. Przemówienie tow. Wachowicza podajemy w całości w dzisiejszym numerze.

Po wygłoszeniu przemówień, nastąpiła część artystyczna. W bogatych i dobrze przygotowanych występach muzycznych, deklamacyjnych i produkcjach chóralnych poszczególnych zespołów robotniczych naszego miasta, demonstrowali swój dorobek w dziedzinie sztuki i kultury. Przed gmachem teatru gromadziły się przez cały czas tłumy robotników, które nie mogły się dostać na salę, słuchając z zainstalowanych głośników wygłaszanych przemówień. Równocześnie odbywały się jeszcze oddzielne akademie pierwszomajowe dla kobiet oraz młodzieży. Niezależnie od tego odbyło się manifestacyjne zgromadzenie żydowskich robotników, zorganizowane przez „Bund”.

PONAD 200 TYSIĘCY OSÓB

maszeruje pod czerwonymi sztandarami robotniczymi

Stolica pracy polskiej, Łódź przybrała jeszcze w środę odświętny wygląd. Gmachy urzędów i instytucji zostały bogato udekorowane. Na wszystkich masztach toptały długie flagi. Przed siedzibą Zarządu Miejskiego ustawiono piękną trybunę. Wieczorem miasto było iluminowane. Domy, mieszczące lokale partyjne, urzędy i różne instytucje, przybrane były czerwonymi i narodowymi barwami.

Zgromadzeni na Placu Zwycięstwa

Już od godz. 9 rano na Placu Zwycięstwa gromadzić się zaczęły pierwsze grupy z pocztami sztandarowymi partii politycznych, organizacji ideowych i społecznych, Związków Zawodowych i organizacji młodzieżowych na czele.

O godz. 10 włączono mikrofony sprawozdawcze P. R. celem nadania transmisji z uroczystości. Po godz. 11 tow. Burski dokonał imieniem prezydium Komitetu Pierwszomajowego — otwarcia wiecu, udzielając głosu przedstawicielowi Centralnego Komitetu PPR, wicemarszałkowi Sejmu tow. Zambrowskiemu, który pozdrowił robotników Łodzi imieniem władz centralnych swojej partii.

„Dzień 1 maja w tym roku jest dniem zwycięstwa i triumfu — mówił tow. Zambrowski. — Po raz pierwszy w Odrodzonej Ojczyźnie manifestujemy w tym dniu jako gospodarze kraju bez obszarników i kapitalistycznego wyzysku. Nasze dotychczasowe osiągnięcia są najlepszym świadectwem, że znajdujemy się na dobrej drodze do zrealizowania naszych ostatecznych celów, jakimi są — pełny dobrobyt naszego narodu i pełna sprawiedliwość społeczna”.

Następnie mówca po dokonaniu analizy dotychczasowych wyników wspólnych wysiłków — zapowiedział, że tak jak w latach ubiegłych toczył się między klasą robotniczą a reakcją bój o władzę polityczną — tak w tym roku klasa pracująca i jej czelowe partie wydadzą śmiertelną walkę żerującej na krzywdzie mas spekulacji.

Z kolei w imieniu CKW PPS przemówił sekretarz wojewódzki naszej Partii, tow. Henryk Wachowicz, mówiąc m. inn.:

„Pozdrawiając w imieniu CKW wszystkich robotników, chłopów i inteligentów, manifestujących dziś na ulicach Łodzi na cześć święta międzynarodowej solidarności klasy pracującej — chcę przypomnieć, że właśnie w Łodzi i właśnie pod bojowymi sztandarami PPS wyszli w 1892 pierwsi żołnierze Polskiej Rewolucji, pierwsi żołnierze Wolności, Niepodległości i Socjalizmu... Ze o lepszy nowy porządek i ład walczymy nie tylko wtedy, kiedy znajdowaliśmy się w obcej niewoli, ale i wtedy, kiedy na tym samym Rynku „gołdził” niewolę „przelewał” krew reak-

W czwartek już od wczesnego rana ulice zarośli się odświętnym tłumem. Robotnicy i pracownicy z czerwonymi kokardkami w bu-tonierkach spieszyli do wyznaczonych miejsc zbiórek w dzielnicach partyjnych, zakładach pracy, skąd wraz z orkiestrami, sztandarami i transparentami wyruszą do 8-miu głównych, rejonowych punktów zborowych, skąd w zwartych kolumnach kierowano się na Plac Zwycięstwa.

botniczą i dziurawili kulami nasze czerwone sztandary... Omawiając problemy i trudności dnia dzisiejszego — tow. Wachowicz — stwierdził, że dokonaliśmy wielkiego wysiłku, aby życie w Polsce pod każdym względem unormować, aczkolwiek pozostawieni byliśmy nie mał całkowicie samym sobie. Do niewątpliwych zdobyczy polskiej demokracji zalicza mówca ustawę amnestijną, dzięki której 50.000 ludzi wróciło do twórczej pracy odbudowy zniszczonego kraju. Tym niemniej — przestrzega mówca — nie wszyscy jeszcze z tej Ustawy skorzystali, aby zaprzestać działalności wrogiej dla Państwa Polskiego budowanego na nowych podstawach... Tych — chcemy przestrzec, że będziemy dla nich wobec tego tak nieubłagani, jak nieubłagana jest ich nienawiść do wszystkiego co tchnie postępek i zwycięstwem klasy pracującej, że nie będziemy w nich więcej widzieć ludzi, sprowadzonych na manowce, ale świadomych twórców faszystowskich jacek, śniących o nowych wojnach, nieszczęśliwych i wyzysku. W walce z nimi będziemy musieli być konsekwentni i uparci jak i w walce z odradzającym się na świecie faszyzmem, konsekwentny być musi każdy świadomy proletariusz.

Tow. Wachowicz omawia następnie zagadnienia jednolitego frontu partii robotniczych, który winien być zależeniem jedności całego narodu — i kończy przemówienie wezwaniem do solidarności robotników, chłopów i inteligentów. Następnie kolejno zabierali głos — tow. Napieralski (OKZZ), Morawski (Zarz. Gł. ZWM), minister Rolnictwa Dąb-Kocół (w imieniu zorganizowanych w S. L. mas chłopskich i ob. Świątkowski (SD). Po przemówieniach uchwalono rezolucję, poczem tow. Burski dokonał zamknięcia wiecu.

Po zgromadzeniu na Pl. Zwycięstwa uformował się pochód, który ruszył ul. Stalina do Piotrkowskiej. Barwna, imponująca demonstracja trwała przez blisko 3 i pół godziny do 16.30. Demonstranci szli porządkowo w Łodzi dwunastkami w jednym szeregu. Liczne manifestan-

tów określić można śmiało na ponad 200 tysięcy. W czasie trwania pochodu krążyły nad nim samoloty.

Czoło pochodu tworzyły władze wojewódzkie PPS, PPR OKZZ i prezydium komitetu 1-majowego. Za nimi niesiono czerwone sztandary obydwu partii, oraz sztandar biało-czerwony.

Gdy czoło pochodu przy dzwilkach Czerwonego Sztandaru zbliżyło się do gmachu Zarządu Miejskiego, pocztę sztandarową ustawiły się przed trybuną, a miejsca na niej zajęli reprezentanci partii, OKZZ, władz państwowych i miejskich. Defiladę przyjmowali m. in. członkowie CKW PPS WK PPS z tow. tow. Wachowiczem, Duniakiem, red. Karaczewskim, prez. Andrzejakiem i Karbowskiem na czele. Z ramienia

KC PPR obecny był wicemarszałek sejmu, tow. Zambrowski, dalej partię tę reprezentowali tow. tow. Łoga-Sowiński, Burski, prezydent miasta Stawiński, a OKZZ — tow. tow. Widawski i Napieralski.

Przed trybuną przedefilowały kolejno pocztę sztandarową. Na pocztę pochodu kroczy delegacja Zw. Weteranów walk rewolucyjnych 1905—1918 r., dalej pocztę sztandarową PPS, PPR, wojska, Zw. uczestników walk o niepodległość i demokrację, ORMO, b. więźniowie obozów koncentracyjnych w pasiakach, inwalidzi wojenni. — Dalej szły grupy Str. Demokratycznej i Str. Ludowego ze swymi zielonymi sztandarami chłopskimi, Liga Kobiet, PCK, i zespoły fabryczne VII rejonu.

Imponująca postawa młodzieży socjalistycznej

Kolumnę młodzieżową otwierają sztandary OM TUR-u, ZWM, „Cukufu”, Wici i ZMD. Pierwszą maszerują Wiclarze i młodzież demokratyczna, za nimi ZWMowcy, harcerze i OMTURowcy (wśród których powszechną uwagę zwraca potężna grupa studentów — socjalistów, zrzeszonych w Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej).

Za młodzieżą maszerowały poszczególne kolumny rejonowe, nad którymi powiewały dumnie na wieżach bojowe, czerwone sztandary, flagi biało-czerwone i transparenty. W poszczególnych grupach demonstrowali robotnicy i pracownicy większych zakładów państwowych, za którymi posuwały się udekorowane samochoły z makietami i tablicami, ilustrującymi dorobek produkcji, maszyn, towary i wyroby.

Hasła i transparenty

Wśród setek transparentów uwagę zwracają jeszcze hasła, widniejące w szeregach OMTUR-owych, a mianowicie: „PPS, OMTUR, ZNMS — to Niepodległość i Socjalizm!”, „Materiały na sztandary i dekoracje przeznaczamy na powodzian!”, „Wara od granic polskich na Odrze i Nysie!”, „Niech żyje jedność narodów słowiańskich!”, wreszcie te, które mówiły o sojuszu polsko-radzieckim, polsko-francuskim i polsko-czeskim”.

Gromkie „Niech żyje” rozbrzmiewało raz po raz, w odpowiedzi na liczne okrzyki na cześć rządu jednolitego i demokracji ludowej w Polsce. Pod hasłem „Przez naukę do potężnej Polski” demonstrowała liczna grupa profesorów wyższych uczelni naukowych Łodzi i studentów, którzy domagali się nauki dla mas. Pięknie wyglądała młodzież szkolna na grupie uczniów szkół średnich i zawodowych, kolumna RTPD, organizacji sportowych, straży ogniowej, MO i ORMO, grupy spółdzielcze, z łęcznymi flagami, CZPW, Centr. Zarządu Przem. Skórzanego, licznych fabryk państwowych, dalej grupy

Doskonale reprezentowały się w pochodzie zwarte kolumny PPS-u, a zwłaszcza młodzieży OMTUR w niebieskich koszulkach. Uwagę zwracała również kolumna socjalistycznego proletariatu żydowskiego Łodzi, Bundu, i organizacji młodzieżowej tej partii — „Cukufu”.

W pochodzie niesiono tysiące transparentów. Wśród nich widniały bardzo liczne popesowskie hasła „Niepodległość i Socjalizm”, „Wolność, Niepodległość i Socjalizm” na tle trzech strzał.

Wśród hasel tegorocznych wymienić jeszcze należy następujące: — „Precz z opiekunami hitlerowców!”, „Niech żyje jedność robotnicza PPS i PPR!”, „Klasa robotnicza przewodzi w walce i w odbudowie”, „Plan trybunału ta droga do dobrobytu i siły Polski”.

Samopomocy Chłopskiej z wozami chłopskimi, wspólnie maszerujące oddziały sanitariuszek i szkoły oficerów wych. politycznych, grupa Ubezpieczalni Społecznej (karetli sanitarne), pracowników Zarządu Miejskiego, Filmu Polskiego, Elekrowni Łódzkiej, organizacji rzemieślniczych itd. itd. Pod hasłem walki z reakcją i antysemityzmem demonstrowały żydowskie ugrupowania, w ogólnej kolumnie Woj. Komitetu Żydowskiego w Łodzi. Kiedy defilowało „Spolem” i PSS — wznoszono okrzyki przeciw spekulantom i szabrownikom.

Niesposób wymienić wszystkich grup tego wielotysięcznego pochodu, jaki miasto nasze oglądało w dniu 1 Maja. Ogólne wrażenie jakie pochód pozostawił, wyrazić można tylko w superlatywach. Świat pracy demonstrował swą jedność i siłę, pragnienie pracy dla Polski i swą nienawiść do reakcji i faszyzmu.

W godzinach popołudniowych w mieście odbyły się zabawy i bezpłatne przedstawienia w kinach i teatrach, i imprezy sportowe.

Uwaga dziennikarze

W niedzielę, dnia 4 bm. o godz. 10-ej przed poł. (wg czasu letniego), odbędzie się w sali Izby Przemysłowo-Handlowej, Aleje Kościuszkowskie DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW, na które przybyć muszą pod rygorem organizacyjnym wszyscy członkowie.

ZARZĄD

Rejestracja kart na mięso

Do rejestracji kart żywnościowych 1-iej kat. na mięso rąbanke z m-cą maja 47 r., został przeznaczony kupon Nr III.

Zainteresowani winni rejestrować swoje kartki w sklepach rzeźniczych do dnia 10 bm.

Kart żywnościowych RCA nie należy rejestrować.

Po święcie pierwszomajowym

— Patrzaj Redaktor, co się wyrabia! — powiedział do mnie tow. Dzwoniec, nasz dozorca, kiedy na dwa dni przed 1-szym Maja stałem w bramie, czekając aż przestanie padać deszcz z gradem, który mi nie pozwalał wyjść na ulicę.

— Tak fatalna pogoda! — mruknąłem niechętnie.

— Żeby to nam nie wypadło tak na pojutrzejsze święto! Czarna reakcja miałaby niemiło żebne frajdel!

Na szczęście pogoda 1-go Maja na ogół dopisała. Za ciepło nie było, ale za to maszerowało się tym rześniej.

Umówiliśmy się spotkać po rozwiązaniu pochodu u ob. Smaczka, który zaprosił nas na prywatne pierwszomajowe flaki. gdyż zakład gastronomiczny pod gołdem „Równość” świętował przykładnie.

Ponieważ „rozwiązałem się” wcześniej od innych, przybyłem pierwszy na punkt zborny i wypadło mi czekać dość długo na przyjaciół, którzy maszerowali w dalszych grupach.

Kiedyśmy się wreszcie zbrali wszyscy, wypiliśmy na rozgrzewkę po szklaneczce gorącego krupniku, którego gościnnie gospodarz zagotował spory saganek. Potrzebne to było zwłaszcza tow. Lufie, który niosąc dość ciężki transparent, zmarził nieco i sfatygował się porządnie.

— Nie żałowałeś spirytusu, Kostuchna! — z uznaniem zaznaczył ob. Zielonka.

— Na 1-go Maja nie ma się prawa niczego żałować! — zauważył z powagą ob. Smaczek. — A staby krupnik, to tak jak zimne flaki! Znakiem tego, bierzmy się za nie, bo gotowe nam ostygają.

Tego nie trzeba było nikomu dwa razy powtarzać! Po trzech szklaneczkach ognistego napoju i zjedzeniu dwóch głębokich talerzy zawieszistych flaków, tow. Lufa przyszedł do siebie i odzyskał zwykłą rozmowność.

— No, już ten 1-szy Maj był odpowiedzialny, jak rzadko! Jeszcze takiego pochodu świat nie widział, a wszystko to jest nasza zasługa — Blok Demokratyczny naszej kamienicy!

— Niby jak? — spytał zainteresowany ob. Smaczek.

WIELKIE SŁOWO WOLNOŚĆ

i bałamutne frazesy fałszywych obrońców swobód

Słowo wolność pojawiało się w odezwach, pismach i na sztandarach wszystkich tych partii i ośrodków politycznych, które na przestrzeni historii podejmowały walkę o postęp. Było ono najogólniejszym zawołaniem, zdolnym do uruchamiania energii mas. To hasło bowiem skupiało w sobie bardzo szeroki zakres pragnień ludzkich. Mówiąc o wolności, nasi ojcowie myśleli o ucisku politycznym, o wyzysku ekonomicznym najmity i bandosą przez posiadaczy różnego rodzaju, o niepodległym bycie państwa o imperialistycznych

wojnach i podbojach, o walce z zacofaniem umysłowym i ciemnotą, o wyzwoleniu badań naukowych z pod kurateli Kościoła, o zmniejszeniu ilości więzień, o prawie do pracy...

Do tych ogólnych pojęć o wolności właściwą treść znaczeniową wlał dopiero socjaliści, poprzez naukowe badania nad ustrojem kapitalistycznym i sformułowanie programu swych partii. To, co było nierzadko tylko hasłem wyzwalającym większe zasoby uroczu niż myśli — zostały dopasowane do rzeczywistości, skonkretyzowane i określone przez warunki działania.

TROSKA O WŁADZĘ I WOLNOŚĆ

W okresie posiadania władzy politycznej przez socjalistów musiały pojęcia o wolności nabrać właściwych wymiarów, określonych sytuacją polityczną i warunkami ekonomicznymi. Sytuacja ta jednak nie była i nie jest jeszcze łatwa. To zobowiązywało do troski związanej w pierwszej mierze z utrzymaniem władzy politycznej.

W takich warunkach nasi przeciwnicy sięgają do argumentów, którymi posługiwali się socjaliści w okresie walki o władzę. Słowo wolność było i jest przez wrogów obecnego ustroju powtarzane we wszystkich przypadkach. Ci, którzy nie znali nigdy smaku tego hasła, a w przyszłości utożsamiali je z buntem, dezorganizującym rzekomo życie państwowe — dziś sięgnęli po cudzy dorobek. Celują w tym przede wszystkim przeciwnicy przemian ustrojowych w Polsce spod znaku dawnych reakcyjnych i faszyzujących grup politycznych i ci, którzy ulegli ich bałamutnym podszeptom.

DEKLARACJA SWOBÓD OBYWATELSKICH

Przedstawiciele Polskiej Partii Socjalistycznej wnieśli przed nie dawnym czasem do Sejmu deklarację swobód i wolności obywatelskich. Deklaracja została przyjęta. Zawarte w niej są te zasady, które ściśle określają słowo wolność i pasują je do rzeczywistości. Był to akt słuszny i celowy, który z dnia na dzień będzie wypełniał się treścią. Deklaracja ta wyrasta z podłoża socjalistycznych pojęć o wolności, ze sformułowań teoretyków socjalizmu i z konkretnej rzeczywistości polskiej po drugiej wojnie światowej...

Engels określił wolność jako świadomość konieczności. Zna-

czy to innymi słowy — że nie pobożne życzenie, nie magiczne zaklęcia mogą wyzwolić siły wolnościowe, ale poznanie i opowanie sił społecznych i podporządkowanie ich człowiekowi. NADUŻYWANIE WIELKIEGO SŁOWA

Nie ma nic wspólnego z walką o wolność, działalność takich ludzi, którzy nie chcą pogodzić się z trudnościami różnych okresów przejściowych, którzy np. w obłożonym mieście będą chcieli odżywiać się normalnie i korzystać ze wszystkich wygod z krzywdą dla innych.

I dlatego właśnie uchwalona przez Sejm deklaracja swobód obywatelskich jest jednocześnie odpowiedzią dla tych wszystkich, którzy dziś wykrętnie nadużywają wielkiego słowa wolność i stroją się w efektowne szaty

magów. Piszą i mówią oni tymi słowami: „Mówi się, że są sytuacje, w których należy zrezygnować z szeregu wolności po to, aby móc zachować i umocnić pewne pozycje wyższego rzędu. Nie rozumiem tego — odpowiada mag. Upięram się przy tym z całą stanowczością, że wolność nie podlega hierarchizacji. Albo jest, albo jej nie ma...”

„Nie ma wolności, jeżeli chcemy utrzymać reformy ustrojowe; nie ma wolności, jeżeli placce dostosowujemy do polityki antyinflacyjnej; nie ma wolności, jeżeli tępiemy rozbój polityczny. Brakiem wolności są również ograniczenia powierzchni mieszkań, walka ze spekulacją, biurokratyzmem itp. Oto właściwy sens wypowiedzi tego typu obrońców wolności.

Antoni Pokorski

Komunikat

wydziału Personalnego WK. PPS

Wydział Personalny WK PPS wydał pod rygorem partyjnym wszystkich pracowników PPS-ów, zamieszkałych na terenie Łodzi, bez względu na zajmowane przez nich stanowiska — do natychmiastowego zarejestrowania się w WK PPS. Rejestracja winna być dokonana osobiście na specjalnie w tym celu przygotowa-

nych formularzach, które na miejscu (ul. Jarcza 45, pokój 14), wydaje Wydział Personalny WK PPS w godz. od 8 do 20-ej.

Z uwagi na okres przygotowań do Świąt 1 Maja, termin wykonania powyższego, przedłuża się do dnia 6 bm.

Wydział Personalny WK PPS

Wydawanie mleka na kartki

Na karty żywnościowe „Dz 3”, z m-cą maja 47 r., oraz na karty z tegoż m-cą z nadrukiem RCA (Rejonowa Centrala Aproprowizacyjna) zamiast 7 litrów mleka świeżego, wydane będzie 8 puszek mleka skondensowanego, wagi 0.411, w cenie 2,70 zł za puszkę.

Mleko to wydawane będzie przy realizowaniu kart żywnościowych w sklepach, włączonych do miejskiej sieci rozdzielczej.

Na karty „M” (macierzyńska) „M” z nadrukiem RCA oraz „ML” (dla chorych) wydawane będzie w m-cu maja mleko świeże w ilości 7 litr, na odcinki od 1—14 po 0,5 litr, na odcinek.

Na karty „M” (macierzyńska) Ministerstwa Komunikacji wydawane be-

dzie mleko świeże w ilości 7 litr, na odcinki: 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 58, 59, 61 i 62 po 0,50 litr. na odcinek.

Z uwagi na okres przygotowań do Świąt 1 Maja, termin wykonania powyższego, przedłuża się do dnia 6 bm.

POWSZECHNE WYKŁADY UNIWERSYTECKIE

Kolejny wykład z cyklu poświęconego omówieniu zawodów i specjalności naukowych, do których można zdobyć przygotowanie w ramach studiów uniwersyteckich, pt. „Bibliotekarz”, wygłosi prof. dr Jan Muszkowski 14.05.47, o godz. 12-ej w auli Uniwersytetu Łódzkiego przy ul. Narutowicza 68.

Dnia 1 maja 1947 r. po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony św. Sakramentami zmarł w Bogu

A. + P.

BOLESŁAW KOSTRZEWSKI

przeżywszy lat 41.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby nastąpi dn. 3 maja 1947 r. o godz. 16.30 przy ul. Wilanowskiej 17.

W żmartym tracił syna, oddanego pracownikowi i szczeremu kolegi

Dyrekcja 1 Koledzy

ADELA z KRUKOWSKICH

TUWIMOWA

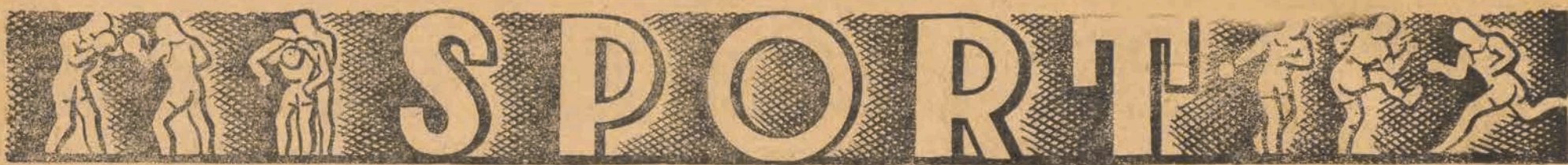
umarła śmiercią męczeńską dnia 19 sierpnia 1942 roku w Otwocku.

przeżywszy lat 71

Pogrzeb odbędzie się w Łodzi na Cmentarzu Żydowskim dnia 4 maja 1947 r. o godz. 16-ej.

Córka, syn, synowa, zięć i rodzina

(P. 585)

Dziś o godz. 16.30 na stadionie ŁKS

Łódź da rewanż Warszawie

Mimo kilku dni świątecznych, w bieżącym tygodniu amatorzy piłkarstwa będą mieli jedną tylko poważną imprezę: mecz międzymiastowy Warszawa — Łódź. Nie będzie w tym jednak przesady, jeżeli powiemy, że to spotkanie w zupełności powinno zadowolić entuzjastów futbolu, bardziej nawet niż walki punktowe rozgrywane co tygodnia. Warszawa jest dziś silnym ośrodkiem piłkarskim, i jakkolwiek szeregi najlepszych graczy stolicy tego dnia zajęte będą we własnym mieście spo-

tkaniem z Sofią, należy przypuszczać, że drużyna stołeczna zademonstruje dawno niewidziany u nas poziom gry.

W Warszawie są dwa mocne zespoły: Polonia i Legia. Obydwa w minionym sezonie gościły w Łodzi i odniosły sukcesy. Jeżeli zatem nawet 5 zawodników stołecznych zmobilizowanych zostało przez kapitana P.Z. P.N., Warszawa dysponuje jeszcze dostatecznie silnymi rezerwami, aby być groźnym przeciwnikiem dla łodzian.

Ze specjalnym zainteresowaniem oczekujemy występu zeszłorocznego bramkarza poznańskiego KKS-u Skromnego, który odbywając służbę wojskową występuje obecnie w Legii. W ub. r. był to jeden z najlepszych bramkarzy, ciekawi jesteśmy jego formy po przerwie zimowej.

Bardzo niebezpieczni będą dla naszych pomocników i obrońców napastnicy. Przyjeżdżają oni, za Polonią, styl szybkiej, nowoczesnej gry, pozbawionej wprawdzie efektywnych ornamentacji, ale za to niesłychanie skutecznej. I Pegza i Miller i Czyżewski będą mieli wiele kłopotu z utrzymaniem lotnej środkowej trójki „poloniarzy”.

Liczymy się poważnie ze zwycięstwem naszej jedenastki nie mniej jednak zdajemy sobie sprawę, że sily będą wyrównane a walka bardzo zaciekła.

Przypominamy, że początek meczu, który odbędzie się na stadionie ŁKS wyznaczony został na godzinę 16.30. Z uwagi na spodziewany tłok, organizatorzy proszą o wcześniejsze przybycie i zajęcie miejsc.

Gumowski pokonany

Tylko 7-ju wyznaczono do Dublina

Eliminacyjne zawody pięciarskie przed wyjazdem do Dublina, zorganizowane na obozie w Poznaniu, przyniosły dwie pierwszorzędne sensacje. Rozreklamowany już przez prasę „nowoupięści” — raczej przy zielonym stoliku niż na ringu — mistrz Polski w wadze muszej Gumowski, przegrał zupełnie wyraźnie i wysoko z Malakiem (Poznań), który przed tygodniem pobił znów Patore.

Drugą niespodzianką było zdecydowanie zwycięstwo Trzęsowskiego nad Adamskim, lansowanym przez PZB jako następcę Olejnika.

Wyniki w poszczególnych wagach były następujące:

W muszej Malak zwyciężył na punkty Gumowski; w koguciej Grzywoz zwyciężył Krużek; w piórkowej Antkiewicz wygrał wysoko na punkty z Marciniakiem; w lekkiej Chychla zwyciężył Skierka; w półśredniej Olejnik nie mógł startować spowodowany kontuzją ręki, a Rademacher odmówił udziału w walce, doszło więc do spotkania Trzęsowskiego z Adamskim, w którym zwycięstwo odniósł łodzianin. W wadze średniej Kolecyński wygrał przez t. k. o. w III rundzie z Ambrożem, a w półciężkiej Szymura nieznacznie wygrał z Klimeckim. Była to najładniejsza i stojąca na najwyższym poziomie walka.

Stasiak, który w sprawach osobistych musiał być w Łodzi, nie brał udziału w eliminacjach.

Po tych zawodach kapitan PZB u-

stał skład na Dublin. Wyznaczono na razie tylko siódmego, ponieważ decyzja w wadze muszej zapadnie dopiero po niedzielnej walce Stasiaka na meczu — ŁKS — WMKS (Gdańsk).

Do Dublina pojedą napewno: Grzywoz, Antkiewicz, Chychla, Olejnik, Kolecyński, Szymura Klimecki.

Kolarze łódzcy w żałobie

Stefan Wierucki nie żyje

Kolarstwo okręgu łódzkiego dotknięte zostało ciężką żałobą.

W nocy dnia 1. 5. b. r. zmarł prezes Ł.O.Z.Kol., długoletni działacz kolarstwa, członek Zarządu ŁKS, kierownik Sekcji Kolarskiej tegoż klubu Stefan Wierucki.

Kim był i co działo 5. p. Stefan Wierucki — wszyscy związani z kolarstwem, wiedzą bardzo dobrze i hyc może, że znajdzie się ktoś, kto poświęci mu w prasie sportowej specjalną monografię.

Pogrzeb 5. p. Stefana Wieruckiego odbędzie się w sobotę, dnia 3. 5. b. r. o godz. 16-tej z kaplicy kościoła św. Krzyża, przy ul. Daszyńskiego.

Zarząd Łódzkiego Okręgowego Związku Kolarskiego wywala wszystkie kluby tow. i sekcje kolarskie, ze sztandarami i proporcami do wzięcia udziału w pogrzebie; działacze i zawodnicy o ile możliwości w mundurach, ze wszystkimi odznaczeniami. Żłobka przy kościele św. Krzyża w sobotę dnia 3. 5. b. r. o godz. 15.30.

Pierwszomajowe zawody gier sportowych młodzieży

W dniu 1 maja w sali Polskiej YMCA odbyły się zawody w piłkę ręczną zorganizowane przez RKS TUR. Dały one następujące wyniki:

Stółkowska Żenska: AZS — Repr. Szkół i TUR. 0:2 (3:15) (10:15). — Skład AZS-u: Jaskółka, Makowska, Polakowska, Piasecka, Konopkówna, Piotrowicz, Leist. — Skład Repr. Szkolnej i TUR-u: Mikołajewska, Kwiatkowska z TUR-u, Błażyńska, Czapliska, Wojterówna, Paprotowa, Repr. Szkół.

AZS — TUR 0:2 (8:15) (8:15). — Skład TUR-u: Mikołajewska, Kwiatkowska, Adamska, Wencel, Brzezińska, Dobrzyńska.

Stółkowska Panów: AZS v mistrz Polski — TUR i HKS 1:2 (10:15) (15:11) (15:17). — Skład AZS-u: Kasprzak, Krauze, Gorecki, Maroszek,

Bielski, Gizelewski. — Skład TUR-u: Michalak, Skrocki, Kopczyński, Wojciechowski oraz Kowalewski i Szor z HKS-u.

Kosz. Panów: DKS — ZRYW juniorzy. 23:12 (9:5), punkty dla DKS-u: Chmielewski 19, Jastrzębski, Kmiecik po 2, dla ZRYW-u Janicki 6, Kwapisz, Breitkopf, Dąbkiewicz po 2. Punkty dla TUR-u: Loga 6, Skrocki, Maciejewski, Michalak, Kopczyński po 2, Kuleczycki 1.

Drużyna TUR-u była osłabiona nieobecnością dwóch zawodników Jakubowskiego i Grzechowiaka. Skrocki zszedł z rozciętym policzkiem.

Wszystkim którzy brali udział w wyższych zawodach a specjalnie Wydz. Spraw Sędziowskich i kier. Pol. YMCA, RKS TUR, serdecznie dziękuję.

Kolegium sędziów ŁOZPN

Komunikat oficjalny Nr 11 z dnia 30 kwietnia 1947 roku

Pkt. 1. Obsada zawodów o mistrzostwo:

Dnia 4.5. godz. 9 — boisko Arko (Wolowa) TUR II Chojny Włóknarz II, ob. Szytenhelm, godz. 11 — boisko Arko (Wolowa) TUR I Chojny — Włóknarz I, ob. Jedraszczyk.

Dnia 4.5. godz. 11 — boisko Zgierz TUR I (Zg) — Bieg I (Z), ob. Olejnik.

Dnia 4.5. godz. 17 — boisko Wima Przebój I — Unia (Skiern.), ob. Walczak Wł.

Dnia 4.5. godz. 17 — boisko Skier-niewice, TUR I (Skiern.) — Skra I (Bał.), ob. Szperling.

Dnia 4.5. godz. 17 — Koluszki, Z.Z. K. (Kol.) — Tramwajarz I, ob. Winiarski.

Dnia 4.5. godz. 17 — Aleksandrów, Zryw I — O.S.P. (Główny), ob. Górski.

Dnia 4.5. godz. 11 — boisko Pabianice, PKS I — TUR I (Skierniew), ob. Kowalski.

Dnia 4.5. godz. 17 — boisko Zd. Wola, K.S. „6” — Zdyw (Pab), ob. Okołowicz.

Dnia 4.5. godz. 17 — boisko Arko (Wolowa), Mil. KS — ZZZ (Karszn.), ob. Marolnicki.

Dnia 4.5. godz. 12 — boisko Włódz, Polonia — Płomień, ob. Gołanski.

Dnia 4.5. godz. 12 — boisko ŁKS II Pogoń — Czółenka, ob. Melka.

Dnia 4.5. godz. 12 — boisko Podgórze, Podgórze — Konfek. KS, ob. Jasieński.

Dnia 4.5. godz. 17 — boisko Podgórze, Pocztowiec — Naprzód, ob. Gorecki.

Dnia 4.5. godz. 14 — boisko Arko. Arko — Wima, ob. Karpiński.

Dnia 4.5. godz. 14 — boisko Wima. Ognisko — Zryw (Łódź), ob. Hanysz.

Dnia 4.5. godz. 9 — boisko ŁKS II, Jasień — Victoria, ob. Kolasinski.

Dnia 4.5. godz. 14 — boisko Podgórze, Lot — Huragan (Ruda Pab.), ob. Starzyński.

Dnia 4.5. godz. 17 — boisko Konstantynów, Zryw (Konst.) — TUR (Ozorków), ob. Raczyński.

Dnia 4.5. godz. 17 — boisko Zgierz, Łączność — Sokół (Konstantynów), ob. Kowalczyk.

Dnia 4.5. godz. 17 — boisko Ozorków, Zryw (Ozork.) — Ner (Podg.), ob. Rosiak.

Dnia 4.5. godz. 14 — boisko Pabianice, PTC III — Metalowiec, ob. Szumak.

Dnia 4.5. godz. 17 — boisko Pabianice, Papiernia — Chemiczna, ob. Michalski K.

Dnia 4.5. godz. 11 — boisko Zd. Wola, Zryw (Zd. Wola) — TUR (Pabianice), ob. Trawkowski.

Dnia 4.5. godz. 9 — boisko Podgórze, Jutrzenka — Zryw (Koziny), ob. Rzęsa.

Dnia 4.5. godz. 15 — boisko Zd. Wola, KS „6” II — Dobrzyńska, ob. Woźniakowski.

Dnia 4.5. godz. 11 — boisko Tęcza, Tęcza — Energia, ob. Gryniowski.

Dnia 4.5. godz. 11 — boisko DKS, DKS — Filmowiec, ob. Zawadzki.

Dnia 4.5. godz. 11 — boisko Ikape, Ikape — Błysk, ob. Zawierucha.

Zawody na dzień P.Z.P.N.

Dnia 3.5. godz. 16.30 — boisko ŁKS, Warszawa — Łódź, ob. Andrzejak.

Dnia 3.5. godz. 14 — boisko ŁKS, przedmecz Warszawa — Łódź, ob. Pogodziński.

Pkt. 2. Wyznacza się na sędziów liniowych: na zawody Warszawa — Łódź, ob. ob. Błaszczewski i Olejnik.

Pkt. 3. Uchwałą Kolegium Sędziów ŁOZPN z dnia 30 kwietnia 1947 r. została powołana Komisja Kwalifikacyjna na 1947 rok w składzie ob. ob.:

Ob. Bira St. — przewodniczący, ob. Kowalewski E. — sekretarz,

ob. ob. Andrzejak E., Hanke Z., Kowalski Z., Krachulec Z., Kasperek E., Napierski J., Otto Z., Romanowski B., Rymkowski K., Stepien E., Szajder M., Szperling E., Walczak M., Winiarski S. i Wrzeszcz Wł.

Pkt. 4. W dniu 8 maja b.r. o godz. 18 w lokalu ŁOZPN, odbędzie się pierwsze posiedzenie Komisji Kwalifikacyjnej. Prosimy wszystkich członków Komisji Kwalifikac. o punktualne przybycie.

Pkt. 5. Uchwałą Kolegium Sędziów ŁOZPN z dnia 30 kwietnia 1947 roku zostały zatwierdzone koszty przejazdu oraz diety dla sędziów, prowadzących zawody w Okręgu, a mianowicie:

a) zwrot kosztów przejazdu (ryczalt) z Łodzi do:

Ruda Pabianicka — zł. 200.—; Aleksandrów, Konstantynów, Ozorków, Pabianice i Zgierz po zł. 400.—

b) zwrot diety na wyjazd z Łodzi do:

Główny, Karsznice, Koluszki, Piotrków, Sieradz, Skierniewice, Tomaszów Maz., i Zd. Wola po zł. 750.— plus koszty przejazdu do boiska w Główny, Piotrkowie, Sieradzu, Tomaszowie Maz. i Zd. Woli.

Powyższe koszty przejazdu oraz diety obowiązują z dniem ogłoszenia niniejszego komunikatu.

Pkt. 6. W związku z dniem P.Z.P.N., prosimy wszystkich członków Kolegium Sędziów, aby w dniu 3 maja b.r. o godz. 15 zameldowali się u sekretarza Kolegium Sędziów ob. Winiarskiego (przy wejściu głównym na stadionie ŁKS) celem współpracy z Zarządem ŁOZPN, jako gospodarzem zawodów Warszawa — Łódź.

W.

K.S. 6 zdobywa puchar

Staraniem Komitetu 1-majowego Zdunskiej Woli urządzono piłkarski turniej błyskawiczny o puchar przechodni.

W turnieju wzięło udział 5 drużyn. Zwyciężyła drużyna KS 6 bijąc Włóknarza 2:0, TUR 1:0, a w finale Zryw 1:0.

— Za pół godziny będzie po wszystkim!... Przenosząc w takt kołysania fal ciężar ciała z jednego łokcia na drugi, Tanguy odpowiedział łagodnie:

— Może potrwa to trochę dłużej, bo koniec liny holnej ciągnie się za nami i to może opóźnić nas trochę... Myślę, że jakie trzy kwadransy...

Renaud przypomniał sobie nagle, coś, co go zaintrygowało i zapytał, bo przecież nie powinno pozostać żadnych niejasności, które można było wytłumaczyć:

— Co pan mruczał niedawno przeciwko radiotelegrafowi?

Tamten wyprostował się i pomyślał przez chwilę:

— Chodziło mi o to, że dzięki radiotelegrafowi każdy wie, kiedy się wróci...

— Ach, tak... — powiedział Renaud.

I pomyślał, że drugi oficer miał rzeczywiście oryginalne pomysły...

46)

— Więc — tłumaczył Tanguy — gdy wraca się do domu, można nie obawiać się żadnych niespodzianek... Bo jest się oczekiwanym!

Renaud zrozumiał i zrobiło mu się przykro. Drugi oficer płynął więc ku rafom z robakiem, toczącym mu serce. Kapitan zobaczył w myśli agresywną, małą panią Tanguy; przypomniał sobie dwuznaczniki, które oczy jej wyjaśniały ponad wszelką wątpliwość i po raz pierwszy od chwili wyjazdu przepełniło go gorące wspomnienie o Ywonne. Ach, jak ona go będzie opłakiwać!... Ale momentalnie zrozumiał niebezpieczeństwo oddania się tej myśli: to wszystko, co było zepchnięte w głąb jego istoty, jakby unieruchomione jakąś tamą, mogło teraz przy najmniejszej nieostrożności rozbić i zalać zawore. Żeby więc uciec przed samym sobą, zaczął czym prędzej pocieszać kolegi:

— Pana żona nie zasługuje na to, Tanguy... Nie powinien pan mówić takich rzeczy w takiej chwili... Wie pan dobrze, że te, które najczęściej lubią żartować, nie zawsze są najfrywolniejsze...

Tamten uniósł się jeszcze wyżej, i rozstawiając nogi, oparł się całym ciężarem ciała o wzdłużnicę. Po czym, wpijając w kapitana swe ciężkie spojrzenie, rzekł:

— Trzeba by znaleźć się tam jutro rano, żeby się raz nareszcie przekonać o tym...

I ruchem głowy wskazał Brest, gdzie był jego dom. Przez mglenie, oka Renaud wyobraził sobie Ywon-

nę w chwili otrzymania żałobnej wieści. Język jego stał się nagle zupełnie suchy; potem oczy jego pobiegły ku kluzom (otwory, przez które przechodziłać kotwiczny) i po raz pierwszy w życiu kapitan zniżył się do żebrania o odrobinę nadziei:

— Czy myśli pan, że kotwice utrzymają nas?

— Na pewno nie!

— A jednak spróbujemy — oświadczył Renaud ze złością i podniósł do ust gwizdek.

W tej chwili uczuli pod stopami nagły wstrząs, gwałtowne uderzenie, wymierzone w tył statku...

Wstrząs powtórzył się nieco przeciąglej: śruba wykonała trzy ćwierci obrotu...

Po nieskończeniu długim momencie oczekiwania, wstrząsła znów statkiem, jak za nisko uchwyconą siekiera, której nadano za mało rozpędu. Renaud zrobił nieświadomie krok ku głośnikom, ale pozostał w milczeniu przed miedzianną tubą, patrząc na nią nieruchomo, gdyż zdawał sobie sprawę, że nie wolno przeszkadzać człowiekowi, pracującemu tam, na dole.

Gdy śruba ruszyła znów ostrożnie, uderzając po woli, niczym puls człowieka, budzącego się z omdlenia, kapitan, wsadziwszy całą głowę do głośnika, zawołał:

— Bravo, Lauran!... Czy oczyszczona zupełnie?

(D. c.n.)

Dzień w Łodzi

Telefon: red. dyżurnego 257-94.

DYŻURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują apteki: Chodźniński (Piotrkowska 165), Głuchowski (Narutowicza 6), Wójcicki (Napierkowskiego 41), Kowalski (Rzgowska 147), Kahanego (Limanowskiego 80), Malczewskiego (Śródmiejska 21), Smoleńska (Karłowicza 48).

TEATR

TEATR WOJSKA POLSKIEGO
(Jarańczak 27)

Dzisiaj dwa przedstawienia polskiej komedii Al. Fredry — „ŚLUBY PANIENSKIE” w reżyserii St. Dączyńskiego w dekoracjach J. Kosińskiego. Udział biorą: B. Fijewska, B. Sojka, J. Macherska, A. Bogucki, K. Pagowski, T. Wozniak i J. Pilarski.

O godzinie 15.30 przedstawienie sprzedane.

Passe-partout nieważne.
O godz. 19.15 — normalne.

TEATR POWSZECHNY TUR
11 Listopada 21

Dzisiaj znakomita komedia Wł. Pełczyńskiego „Szczęście Frania” w reżyserii L. Pietraszkiewicza, dekoracjach T. Kalinowskiego. Udział biorą: B. Bronowska, Wł. Nawrocki, B. Rachwałska, Z. Tymowska, K. Dejmek, K. Leszczyński, A. Possart.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ

„LUTNIA”
Dzisiaj o godz. 19-ej „KRAINA USMIECHU” z udziałem całego zespołu artystycznego.
Bilety wcześniej do nabycia w księgarni przy ul. Piotrkowskiej 102-a, a od godz. 17.30 w kasie teatru.

Uwaga! Już wkrótce operetka L. Kalmana „Księżniczka Czarodasza”.

TEATR KUKIELEK RTPD
ul. Nawrot 27

Dnia 4 maja — w niedzielę o godz. 12 premiera sztuki „Dziwny Doktor” według powieści H. Lottinga w opracowaniu A. Straszewskiej i J. Wesółskiego, lalki i dekoracje W. i S. Byrscy opracowanie muzyczne Maciej Zalewski, reżyseria Marta Janie.

TEATR MŁODZIEŻOWY I DZIECIECY „SZAROTKA”
Kopernika 16

Niedziela, dnia 4 maja godz. 12.15 wystawia barwne widowisko w 3 aktach J. Warneckiego „Drogoceńny Naszynek” w reżyserii Stanisława Łapińskiego.

Udział biorze 20-osobowy zespół z Burską, Pellegrińską, Chorzewską, Koszela, Lesiewiczem, Lebuskim, Stokowskim i Szlachetką na czele.

Efektowne dekoracje i kostiumy: J. i G. Galewskich.

Przedprzedaż biletów od godz. 9.30 rano w kasie teatru.

TEATR KAMERALNY D. 2.
ul. Daszyńskiego 34

Dzisiaj i codziennie o godz. 19.15 sztuka znakomitego angielskiego pisarza J. B. Priestleya „MIASTO W DOLINIE”.

Obsadę sztuki stanowią: Hanna Bielicka, Kazimierz Dejunowicz, Barbara Drapińska, Halina Drohocka, Wanda Jakubińska, Adam Mikołajewski, Ludwik Tatarski, Zofia Wierzejska, Feliks Żukowski.

Reżyseria i dekoracje Jana Rybkowskiego.

Kasa czynna od 10 do 12-ej i od 15-ej, tel. 123-02.

TEATR „SYRENA”
Traugutta 1

Dzisiaj i codziennie „ARTYSTY” z piosenkami Z. Gozdawy i W. Stepnia z A. Dymszą w roli głównej oraz Bielicka Maria, Stefania Grodzka, Irena Malkiewicz, Henryka Stankiewicz, Edward Dzielowski, Wacław Jankowski, Wacław Kucharski, Kazimierz Pawłowski, Tadeusz Sułt i Stefan Witas.

Początek przedstawienia o godz. 19.30. Kasa czynna od godz. 10 — 13 i od 16-ej. Tel. 272-70.

RADIO

6.00 Sygnał czasu; 6.05 Dziennik; 6.20 Główny; 6.30 Muzyka; 7.15 Wiadomości poranne; 8.50 Audycja szkolna; 14.00 Piosenki francuskie; 14.25 Audycja dla dzieci; 15.00 Koncert Sekstetu PR; 15.25 Z życia kulturalnego; 15.30 Skrzynka techniczna; 15.40 Arie i pieśni St. Moniuszki; 16.00 Dziennik; 16.12 Koncert muzyki popularnej; 17.00 Koncert Nagrodzonych Artystycznych Zespołów Świąt Języcznych Zawodowców; 18.00 Aud. pt. „Wracamy do Ojczyzny”; 18.45 Audycja dla wsi; 18.55 Pog. gospodarza; 19.05 „Z zagadnień świata pracy”; 19.15 „Krakowski Teatr Rapsodyczny”; 19.25 Utwory M. Karłowicza; 20.02 Dziennik; 20.20 „Sprawy i ludzie”; 20.30 Aud. rozrywkowa; 21.10 Koncert Muzyki Polskiej; 21.35 „Skrzypce mistrza Violin”; 22.00 Reportaż dźwiękowy; 22.20 Koncert życzeń; 23.00 Ostat. wiad.; 23.25 Koncert życzeń (część druga).

Kina

„ADRIA” — „Skandal”.
„BAJKA” — „Ludzie i manekiny”.
„BAŁTYK” — „Młodość Poety”.
„GDYNIA” — „Wyspa skarbów”.
„HEL” — „Synowie”.
„MUZA” — „Kobieta sama”.
„POLONIA” — „Ostatnia szansa”.
„PRZEDWIOŚNIE” — „Jesse James”.
„ROBOTNIK” — „Niezapomniana Melodia”.
„ROMA” — „Dzień wielkiej przygody”.
„REKORD” — „Robert i Bertrand”.
„STYLOWY” — „Wyspa skarbów”.
„SWIT” — „Mściciel”.
„TATRY” — „Król Broadwayu”.
„TECZA” — „Biały murzyn”.
„WOLNOŚĆ” — „Rywal Jego Królewskiej Mości”.
„WISLA” — „Skandal”.
„WŁÓKNIARZ” — „Królowa Śnieżka”.
„ZACHETA” — „Dusze nieujarzmione”.
„OŚWIATOWE” — (Piotrkowska 243 — „Bitwa o Mariany”).

Kina: Adria, Hel, Roma i Tecza pocz. seans. 16.30, 18.30, 20.30, niedziela i święta — 14.30.
Kino Gdynia, pocz. seans. 16.30, 18.30, 20.30, niedz. i święta 4.30.
Pozostałe kina pocz. seans. 16, 18, 20, niedz. i święta 14-ta.

Ofiary

Zamiast kwiatów w dniu Imienin Zast. Naczelnika Wydziału Oświaty Zarządu Miejskiego ob. Maciejewskiego Zygmunta zł. 1745 na Święto Oświaty składają pracownicy Wydziału Oświaty.

Ofiary na powodzian

Pracownicy firmy Daube pod Zarządem Państwowym zł. 20.590 — na powodzian.

Zygmunt Bajewski zł. 100. — na powodzian.

Kuracjusze III-go Pawilonu Sanatorium w Tuszynie składają na powodzian zł. 3554. — zamiast kwiatów w dniu imienin Dyrektora Sanatorium Dr Jerzego Zalewskiego.

Kwotę zł. 1.533 (tysiąc pięćset trzydzieści trzy złote) jako dobrowolną ofiarę naszych pracowników fizycznych i umysłowych, potrąconą w wysokości 1 proc. od zarobków w miesiącu kwietniu 1947 r., na rzecz powodzian — składa firma „Lambda” Łódź, Radwańska 70.

REJONOWA CENTRALA APROWIZACYJNA

podaje do wiadomości wszystkim zakładom pracy posiadającym Łódźkie karty zaopatrzenia R.C.A., że na miesiąc maj będzie wydawać ra bankę na odcinek Nr 28 w ilości 1.40 kg. zamiast 2 kg. mięsa wołowego.

Celem uzyskania zwolnienia zainteresowane zakłady pracy winny w nieprzekraczalnym terminie do dnia 10 maja r.b. złożyć w Referacie Kartkowym R.C.A. drugie kupony rejestracyjne kart kat. I, zaś rabanek otrzymają po złożeniu odcinków Nr. 28 z majowych kart zaopatrzenia R.C.A. Kat. I.

Zbrodniczy syn zbrodniczego narodu

TRZYKROTNIE NA KARĘ ŚMIERCI

skazany został kat ghetta łódzkiego Hans Biebow

W środę 30 kwietnia o godz. 16 ogłoszony został w sali głównej Sądu Okręgowego w Łodzi wyrok w toczącym się od 23 kwietnia r.b. procesie kata ghetta łódzkiego, Hansa Biebow.

W kilka minut potem wyrok ten podaliśmy do wiadomości społeczeństwa łódzkiego w specjalnym komunikacie, wywieszonym w oknie administracji „Kuriera Popularnego” na rogu Piotrkowskiej i Traugutta, przed którym do wieczora gromadziły się tłumy mieszkańców Łodzi.

W momencie ogłaszania wyroku przez trybunał, tłumy Publiczności na Placu Dąbrowskiego przysuchiwały mu się wokół zainstalowanych megafonów. Sala sądowa wypełniona była do ostatniego miejsca. Stawili się licznie znowu dziennikarze krajowi i zagraniczni.

Oskarżonego Biebow wprowadzono na salę na kilka minut przed godz. 16-tą. Miał on na sobie tę samą niemiecką kurtkę wojskową, na nogach te same trepy, co poprzednio, ale robił wrażenie człowieka jakby złamanego. Błady, trochę podniecony rzucił ponure spojrzenia na salę, po czym wlepił wzrok w stół sędziowski.

Napięcie na sali doszło do szczytu, gdy wśród grobowej ciszy pojawił się za stołem sędziowskim trybunał w składzie — przewodniczący, sędzia Sądu Apelacyjnego,

Jan Walewski i ławnicy prezes MRN, tow. E. Andrzejak i prezes W. K. Z., ob. Mirski.

W głębokim skupieniu wszyscy słuchali wyroku i jego sentencji, na mocy którego Hans Biebow skazany został trzykrotnie na karę śmierci. Spojrzenia zebranych na sali zawisły na postaci skazanego hitlerowca. Ongiś butny pan i władca setek tysięcy mieszkańców ghetta, dumny reprezentant przestępczej kliki faszystowsko-hitlerowskiej, oskarżony o potworne zbrodnie ludobójstwa — był teraz nędznym łachmanem ludzkim, skamłającym zapewne w duchu o łaskę...

Biebow przyjął wyrok napozór spokojnie, ale występujące na jego twarzy wypieki zdradzały zdenerwowanie i beznadziejność.

Pod zdwojoną eskortą został wyprowadzony z sali i na oczach zgromadzonych na ulicy tłumów wyprowadzony w kajdankach do karetki, która zawiozła go do więzienia na ul. Sterlinga.

Przed zamknięciem procesu, przewodniczący Walewski oświadczył, iż od wyroku skazanemu Biebowowi przysługuje prawo wniesienia skargi kasacyjnej do Sądu Najwyższego w ciągu 7 dni, do dn. 7 maja r.b.

Z tego wynika, iż proces odbyłby się powtórnie. Jeżeli Sąd Najwyższy uzna, że nie ma formalnych usterek w przebiegu procesu, wówczas kasację odrzuci, a wtedy wyrok zostanie uprawomocniony. W tym wypadku Biebow może jeszcze zwrócić się do Prezydenta RP. o łaskę.

B. policjant litewski

skazany na karę śmierci w Łodzi

(a) Przed Sądem Okręgowym w Łodzi stanął 32-letni Antoni Taraszkiewicz, który w czasie okupacji należał do policji litewskiej w Wilnie i jako zastępca komendanta posterunku brał czynny udział w prześladowaniach Polaków. Po zakończeniu wojny Taraszkiewicz przeniósł się do Gdyni.

Swego czasu przybył on do Łodzi, rzekomo w celu załatwienia pewnych formalności w Państwowym Urzędzie Repatriacyjnym w związku z repatriacją swojej rodziny. Na Bałutach, kiedy zabawił się na targowisku „Piaski” w hazardowe gry, został rozpoznany przez repatriowanych z Wilna Polaków, obecnych mieszkańców Łodzi i oddany w ręce M. O.

Taraszkiewicz w czasie doprowadzania go do komisariatu usiłował zbiec.

Obecnie stanął przed sądem. W toku rozprawy, oskarżony zaprzeczył jakoby miał mieszkać kiedykolwiek w Wilnie i należeć do policji litewskiej. Świadkowie, którzy znali go dobrze, gdyż rekrutowali się z ofiar jego terroru, rozpoznali go kategorycznie i przytoczyli szereg okoliczności obciążających.

Sąd na podstawie zeznań świadków i okoliczności ujawnionych w toku procesu skazał Taraszkiewicza na karę śmierci.

Rozprawie przewodniczył sędzia Szałański, oskarżał prok. Grębecki.

Spekulacja w kinach

będzie bezlitośnie ścigana

W dniu 30-go kwietnia 1947 roku, w lokalu Delegatury Komisji Specjalnej w Łodzi, odbyła się Konferencja z udziałem Przedstawicieli Dyrekcji Filmu Polskiego i kierowników kin łódzkich.

Celem konferencji było usprawnienie obsługi publiczności przez personel kin.

Po szerokim omówieniu wszystkich zagadnień, postanowiono zaostrzyć walkę z nielegalnym handlem biletami, uprawianym przez spekulantów, jak również przez personel kin, za który odpowiedzialność ponosić będą kierownicy kin.

Sprzedający i kupujący będą odpowiadać za szkodnictwo gospodarcze. Delegatura Komisji Specjalnej w Łodzi, będzie wyłączała jak najdalej idące konsekwencje w stosunku tak do pracowników jak i spekulantów.

Sprzedający i kupujący będą odpowiadać za szkodnictwo gospodarcze. Delegatura Komisji Specjalnej w Łodzi, będzie wyłączała jak najdalej idące konsekwencje w stosunku tak do pracowników jak i spekulantów.

Na odpoczynek do Danii

wyjechały dzieci z woj. łódzkiego

(a) Duńskie Towarzystwo „Red-Bornet” zorganizowało akcję kolonijno-wypoczynkową dla dzieci polskich. W liczbie tysięcy dzieci, które wyjechały z Polski, z terenu woj. łódzkiego wyjechało 48 dzieci.

Przed wyjazdem dzieci poddane były dokładnemu badaniu lekarskiemu. Dzieci chore wysłane zostały na leczenie do specjalnej kolonii w Otwocku. W Danii dzieci korzystać będą z 3 miesięcznego wypoczynku i rozmieszczone będą po wsiach u rolników duńskich.

Pierwszeństwo do wyjazdu mia-

ły dzieci powodzian i sieroty po poległych w czasie ostatniej wojny.

WEŻE KAUCZUKOWE

o średnicy 10 mm dla laboratoryjnych irygatorów itp. w każdej ilości dostarcza

Spółdzielnia „MAKROCHEMIA”
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 37
tel. 183-06.

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie instalacji elektrycznej 4 gniazd specjalnych oraz pionu dla roentgenów w budynku Przychodni Przeciw gruźlicy przy ul. Moniuszki 7/9.

Oferty pisemne odpowiadające treści kosztorysu ślego, należy składać w Wydziale Odbudowy przy ul. Piotrkowskiej Nr 64, pokój Nr 5, do dnia 13 maja 1947 roku do godziny 12 w kopercie należyście zamkniętej z napisem: „Oferta na wykonanie instalacji elektrycznej w budynku przy ul. Moniuszki 7/9”.

Szczegółowe informacje oraz kosztorys ślegy z warunkami przetargu otrzymać można w Wydziale Odbudowy, Oddział Budownictwa przy ul. Piotrkowskiej Nr 64, pokój Nr 116 II piętro.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo wyboru ofert lub unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wadium przetargowe zgodnie z przepisami obowiązującymi w wysokości zł 6.000. — należy złożyć w Głównym Kasye Miejskiej przy ul. Roosevelta Nr 15, a kwit wplaty dołączyć do oferty.

Łódź, dnia 2 maja 1947 roku
Zarząd Miejski w Łodzi

REUMATYZM ARTRETYZM
CHOROBY KOBIECE
SCHOROZENIA DZIECIĘCE
WYCIERANIE FIZYCZNE
I NERWOWE
Sezon leczniczy od 1.V. do 31.X
Informacji udziela
Komisja Źródlowa
w Ciechocinku

COSPODARKA
PLANOWA

PRZYPOMNIENIE

Odbiorcy prądu Elektrowni Łódzkiej, którzy regulują rachunki za zużytą energię elektryczną nie wprost do rąk upoważnionych inkasentów, lecz za pośrednictwem P. K. O. lub na konta bankowe, proszeni są o dokładne podawanie numeru książki obrachunkowej i strony oraz numeru licznika, a to celem dokładnego księgowania uskuteczionych wpłat (np. Ks. 252, Str. 10, liczn. 28456/2540).

ELEKTROWNIA ŁÓDZKA
pod Zarządem Państwowym

SPIS ABONENTÓW na ROK 1947-48

DYREKCJA OKRĘGU POCZT I TELEGRAFÓW W ŁODZI
NA SKUTEK LICZNYCH ZAPYTAŃ,
PODAJE DO WIADOMOŚCI, ŻE ROZ-
POCZĘŁA DRUK URZĘDOWEGO SPISU
ABONENTÓW TELEFONICZNYCH
OKRĘGU ŁÓDZKIEGO NA ROK 1947/48.
NAKLAD UKAŻE SIĘ JUŻ W MIESIĄCU
LIPCU R. B.

DO ZBIERANIA OGŁOSZEŃ I REKLAM DO NOWEGO SPISU
ZOSTAŁA UPOWAŻNIONA SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA
„WIEDZA”, CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ I REKLAM.
ODDZIAŁ W ŁÓDZI

DYREKTOR OKRĘGU
(Inżynier H. Konczyński)

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Dyrekcja Państwowego Monopoliu Spirytusowego w Warszawie ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę:
2.000 kg. szpagatu konopnego o średn. 1,2 mm z druckiem do nakładania zabezpieczeń urzędowych.

Termin dostawy do dnia 30. V. 1947 r.

Blisze informacje można otrzymać codziennie w Biurze Zakupów Materiałów Pomocniczych w Warszawie, ul. Leszno 1 (II piętro pokój 211.)

Oferty z podaniem ceny, terminu dostawy oraz warunków płatności należy składać w zalakowanych kopertach bez żadnych znaków firmowych z napisem: „Oferta na dostawę szpagatu z druckiem” w Dyrekcji P. M. S. w Warszawie, ul. Leszno Nr 1 (Kancelaria Główna pokój 111) — do godz. 11-ej rano dnia 12 maja 1947 r. po czym nastąpi otwarcie ofert.

Do koperty ofertowej należy włożyć kwit wadialny na sumę zł. 20.000.— (dwadzieścia tysięcy).

Dyrekcja P. M. S. zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn oraz bez zobowiązania ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań, prawo częściowego skorzystania z oferty, prawo wyboru dostawcy bez względu na wynik przetargu.

Oferta obowiązuje w ciągu 15 dni od dnia otwarcia.

Wadła, dotyczące nieprzyjętych ofert będą zwrócone najpóźniej w terminie 10-ciu dni po otwarciu ofert.

„ŚWIAT I POLSKA”

Tygodnik poświęcony sprawom międzynarodowym ogłasza ankietę w sprawie możliwości normalizacji stosunków polsko-niemieckich, połączoną z konkursem na najlepszą odpowiedź.

Ze względu na wielką doniosłość zagadnienia, ankietę tą powinny zainteresować się jak najszersze rzesze Polaków. Dla uczestników konkursu przeznaczonych jest 40 nagród, z których pierwsza wynosi zł. 25.000.—

Szczegóły w numerach „ŚWIATA I POLSKI”.

Łódzkie Towarzystwo Elektryczne S. A. (ELEKTROWNIA ŁÓDZKA)

pod Zarządem Państwowym

ZAKUPI ZARAZ

1 MASZYNĘ DO LICZENIA KALKULACYJNĄ

1 MASZYNĘ DO PISANIA Z DŁUGIM WALKIEM

Zgłoszenia do Wydziału Administracyjnego Elektrowni Łódzkiej, Łódź, ul. Daszyńskiego 58, pokój Nr 53, w godzinach biurowych.

POLEXPRESS

SP. z O. O.

PRZEDSIĘBIORSTWO EKSPEDYCYJNO-TRANSPORTOWE
ŁÓDŹ — ul. NARUTOWICZA 27. Telefon 193-28.

MAGAZYNOWANIE — TRANSPORTY MIĘDZYMIASTOWE
KOLEJĄ I SAMOCHODAMI WE WSZYSTKICH KIERUNKACH

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na przebudowę wejścia do Miejskiej Galerii Sztuk Plastycznych w Parku Sienkiewicza w Łodzi.

Oferty pisemne odpowiadające treści kosztorysu ślepego, należy składać w Wydziale Odbudowy przy ul. Piotrkowskiej Nr 64, pokój Nr 5, do dnia 12 maja 1947 roku do godziny 12 w kopercie należyście zamkniętej z napisem: „Oferta na przebudowę wejścia do Miejskiej Galerii Sztuk Plastycznych w Parku Sienkiewicza w Łodzi”.

Szczegółowe informacje oraz kosztorys ślepy z warunkami przetargu otrzymać można w Wydziale Odbudowy, Oddział Budownictwa przy ul. Piotrkowskiej Nr 64, pokój Nr 116 II piętro.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo wyboru ofert lub unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wadium przetargowe zgodnie z przepisami obowiązującymi w wysokości zł. 6.000.— należy złożyć w Głównym Kasie Miejskiej przy ul. Roosevelta Nr 15, a kwit wpłaty dołączyć do oferty.

Łódź, dnia 2 maja 1947 roku

Zarząd Miejski w Łodzi

FABRYKA Nr 2

ZJEDNOCZENIE MET. DZR. PRZEMYSŁU MIEJSKO. M. ŁÓDZI
Łódź, ul. Daszyńskiego 16, tel. 224-19

JEDYNA PAŃSTWOWA FABRYKA kas ogniotrwałych i artykułów przedziałniczych

WYKONUJE:

KASY, SZAFY, KASETKI, WMUROWKI, ŁAŃCUCHY
PRZĘDZALNICZE WSZEŁKICH TYPÓW ORAZ
DROBNE REMONTY SAMOCHODÓW

KINO WISLA
ul. Daszyńskiego 1

KINO ADRIA
ul. Marsz. Stalina

DZIS PREMIERA!
NOWY FILM PRODUKCJI SZWEDZKIEJ

SKANDAL

dramat z życia maturzysty

W ROLACH GŁÓWNYCH:
Stig Järrel Alf Kjellin

Reżyser: Alf Sjöberg

Mal Zetterling

(A. 528)

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze

Dr RATAJ-ZURAKOWSKA. Specjalistka chorób skórnych, wenerycznych u kobiet, kosmetyka lekarska, Piotrkowska 33, godzina 12—1 i 3—5½.

Dr med. KUDEWICZ ZYGMUNT specjalista chorób wenerycznych i skórnych, Piotrkowska Nr 106. Przyjmuje od 7—10 i od 3—7.

Dr MIKOŁAJ BORNSTEIN — choroby kobiece, ul. Traugutta 9, III p. powrócił.

Dr LIBO ALEKSANDER, choroby uszu, nosa i gardła, ul. Przejazd 6. Przyjmuje od godz. 8—10 i 4—6, tel. 101-50.

DR. MED. M. ZAURMAN, specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Przyjmuje 8—10 i 5—7. Nawrot 8, tel. 129-39.

DR. ROWIŃSKI — przyjmuje, ul. Przyrodnicza 14 od 5—6 (Julianów). —5665

Dr J. VOGEL, specjalista chorób kłobycznych i akuszerii. Przyjmuje ul. Narutowicza 4. Tel. 260-92.

Dr med. SIENKO KSAWERY, specjalista chorób skórnych, wenerycznych, pecherza. Przyjmuje ul. Kilińskiego 132, w godz. 12—2 i 4—6. Tel. 205-55. —232

GABINET DENTYSTYCZNY Maksymiliana Pregera ze Lwowa. Specjalność: nowoczesna protetyka zębów, Gdańska 26-a, tel. 169-00 (róg Zawadzkiej).

Dr ŚWIECIEŁO ADAM — choroby kobiece i akuszerii. Przyjmuje 4-6, ul. Zawadzka 38, tel. 185-71.

LECZNICA PRZYCHODNIA Piotrkowska 3. Porady ambulatoryjne i domowe lekarzy specjalistów. Analizy, Piotrkowska 3, tel. 216-48, godziny przyjęć od 10—7.

Kupno i sprzedaż

MASZYNY do szycia zwykłe i specjalne. Kupno — sprzedaż — naprawa, Piotrkowska 70, RĘDZIA. —5311

POKÓJ stołowy — Kaukaski orzech, dwa fotele klubowe, tapczan i stolicek sprzedam, ul. Niciarniana 5, pierwsza klatka m. 6, od godz. 3—18-tej. —5918

SPRZEDAM stołowy, dwa łóżka i szafę, biurko oraz pojedyncze meble ul. Legionów 3 m. 4 od 3—5. —5940

KUPIĘ maszynę swetrowa. Wiadomość, ul. Wólczańska 177 m. 3. —5949

PIANINO w dobrym stanie kupię. Oferty do Administracji pod „Doktór”.

Zaofiarowanie pracy

PAŃSTWOWE ZAKŁADY PRZEMYSŁU BAWELNIANEGO Nr 13 w Łodzi, ul. Kątna 6/8, zatrudnia natychmiast majstra farbiarskiego z długoletnią praktyką. Zgłaszać się do Wydz. Personalnego. —5926

POTRZEBNA pomoc domowa na przychodne od zaraz. Referencje konieczne. Zgłaszać się Daszyńskiego 20 m. 8 godz. 4—6.

POSZUKUJE pomoc domową natychmiast. Wschodnia 51 m. 4 od godz. 15 do 18, front II piętro. —5945

Poszukiwanie pracy

PRAWNIK, ekonomista, długoletni członek PPS szuka odpowiedniej posady, ul. Targowa 32 m. 32. —5934

Lokale

ZAMIEŃCIE dwa pokoje z kuchnią z wygodami, dobrze utrzymane, Centrum Piotrkowskiej, pierwsze piętro — na podobne w innej dzielnicy. Oferty sub. „Wygoda”. —5942

SAMODZIELNA pani poszukuje pokoju, cena obojętna, ewentualnie pół roku z góry. Tel. 169-15. —5946

Zagubione dokumenty

UNIEWAŻNIAM zagubiony patent handlowy na sprzedaż skór i wyrobów szwajskich na nazwisko Sz. Erlich i M. Gaworczyk, ul. 11-go listopada 33 m. 5. —5923

UNIEWAŻNIAM legitymację PPS Nr 12635 na nazwisko Kazimierz Feliks. Ozorków, ul. Żymierskiego 4. —5939

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę ewakuacyjną Nr. 04049 na nazwisko Cymer Mechel. Zwrot za wynagrodzeniem. —5941

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną RKU-Konin na nazwisko Szafranski Władysław, wieś Zabłocie, poczta Grzegorzew, powiat Koło. —5950

Redaktor naczelny:

ARTUR KARACZEWSKI — przyjmuje od godz. 12-ej do 13-ej
SEKR. RED. — od godz. 10-ej do 11-ej.

WYDAWCA: Spółdzielnia Wydawnicza „WIEDZA”

NASZE TELEFONY:

Redakcja:	Administracja:
Redaktor naczelny 130-46	Dyrektor admin. 257-93
Sekr. Red. 144-18	Sekretariat admin. 136-91
Redaktor dyżurny	Prenumerata, kolportaż i kasa 261-93
1 redaktor działów 257-94	Ekspedycja 256-37
Centrala 130-46	Dział ogłoszeń 272-57
	Rozdzielnia

Redakcja: Łódź, Piotrkowska 68, Administracja: Piotrkowska 70. Konto czek. Bank Spółem Nr 308 i PKO Łódź VII 4414. Redakcja rękopisów nie zwraca. Honorujemy tylko artykuły zamówione. CENY OGŁOSZEŃ: Drobnie: 10 zł. (poszukiwanie pracy — 5 zł. Inne ogłoszenia za milimetr — szpalte poza tekstem — 20 zł., w tekście — 30 zł. — W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 procent drożej.